

**ԻՍԼԱՄԸ և ՆՐԱ
ՀԱԿԱՌ-ԱՍՍԱՅԱԿԱՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Դոկտոր Աբդուլ-Ռահմեն Էլ-

Շիհա

Այս գիրքը ցույց է տալիս Իսլամի

հակառասայական

քաղաքականությունը , և

համեմատում է ռասայական

խտրականությունը Իսլամական

և ուրիշ հասարակարգերում : Եվ

գիրքը պատմում է Ալլահի

Մարգարեյի հետևորդներից մեկի

, սևամորթ ստրուկի մասին , որը
ընդունեց Իսլամ : Եվ ընդունելուց
հետո ոչ ոք տարբերություն չէր
դնում նրա և Քուրեյշ ցեղի
ղեկավարների միջև, ովքեր
նույնպես ընդունել էին Իսլամ:

Այսպիսով ,Իսլամը տվեց
հավասարություն և իրավունքներ
բոլորի մուսուլմաններին , և
արաբներին և ուրիշ ազգերին :

<https://islamhouse.com/442038>

- ԻՍԼԱՄԸ և ՆՐԱ ՀԱԿԱՌԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՒԹՅՈՒՆԸ,

ԻՍԼԱՄԸ և ՆՐԱ ՀԱԿԱՌԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ,

ԲԻԼԵԼ ԻԲՆ ՌԱԲԱՀԻ,
ԱՌԱՋԻՆ ԱՖՐԻԿԱՅԻ ՄՈՒՍ
ՈՒԼՄԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հեղինակ

Դոկտոր Աբդուլ-Ռահման Էլ-Շիհա

Թարգմանությունը

EUROPEAN ISLAMIC
RESEARCH CENTER (EIRC)

& Աննա Ռ. Հակոբ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ԱՄԵՆԱԳԹԱՍԻՐՏ և ՆԵՐՈՂ
ԱՄԻՏ ԱԼԼԱՀԻ ԱՆՈՒՆՈՎ

Կար դարաշրջան
, երբ թագավորում էր բռիություն
և անպատվությունը
, որի արդյունքում երկրպագում
էին կուռքերին
, ուտում էին մահացածի միս
, անում էին անվայել արարքն
եր
, կտրում էին բարեկամական կ
ապերը ,
այդ ժամանակ կար ռասայակ
ան ճնշում ,
մարդիկ բաժանվում էին սոցիալ

ական դասակարգերի, որոնցից յ
ուրաքանչյուրը ուներ տարբերի
չ գծեր և հատկություններ
, այդ ժամանակ ուժեղը ճնշում
էր թույլին
, հարուստը աղքատին
, մարդիկ դարձնում էին մյուսնե
րին իրենց ստրուկները: Բայց
այս կյանքը լուսավորվեց Մուհ
ամեդի գալուստով
, որի արդյունքը տարածվեց կր
ակի արագությամբ
, որը այրում էր չորացած բույ
սերը: Նա (
թող Ալլահը օրհնի նրան և ողջ
ունի) իր կոչով կոտրեց գլխավո
րող հասկացությունները
, որոնք գործում էին այդ ժամա
նակ

, և հանդես եկավ քննադատելով շատ մարդկանց կրքերը և ցանկությունները

: Մարգարե Մուհամեդը (թող Ալլահը օրհնի նրան և ողջունի

), սկսեց թշնամանալ նրանց հետ , օգնելով ամեն մեկին

, ով ոտնահարվում էր անարդար բռնակալի կողմից

, ով առանց իրավունքի խժռում էր մարդկանց ունեցվածքը

: Քանզի Նա (թող Ալլահը ողջունի և օրհնի նրան

), եկավ Աստվածային Օրենքով Միաստվածության (Շարիաթ

), որը կոչում է ազատել մարդկանց երկրպագելուց ոչ Ալլահին

: Սրա արդյունքն է մարդու հոգու ազատունը ամեն տեսակի իշխանությունից , որը կարող էր ստրկացնել նրան :

Շարիաթի գլխավոր սկզբունքներից մեկն է դեմ կանգնել բռնությանը և արգելել բացահայտ և թաքուն նողկալի արարքները : Շարիաթը արգելում է անարդարությունը և նեղությունը , դատապարտում է ամեն տեսակի դասակարգային բաժանումները , որոնք գոյություն ունեին նախկինում հասարակության մեջ : Նաև դատապարտում է առանձնացումը մաշկի գույնի ,

սեռի կամ ծագման հետ կապված: Շարիաթը դնում է մարդուն աստիճանի վրա , որը պահանջում է Ամենաբարձրյալ Ալլահը, այն է հարգանք : Այն նույնպես պաշտպանում է նրան նողկալի արարաքներից և նվաստացումից , որոնք բերել էին մարդկության նախորդները : Շարիաթը նաև ընձեռնում է մարդուն նրա իրավունքը , որը վերցրել էին նրանից արյունահոսումները :

Մինչ մարգարեական առաքելությունը Ալլահի Մարգարեյի, (**Խ.Ա.Ո.Ն**), մարդը երկրպագում էր մարդուն , քարե հուշարձաններին կամ կ

տրած փայտերին
, եղբայրը ճնշում էր եղբորը
, առաջնորդվելով գոյություն ու
նեցող անարդար օրենքներով
, լինի դա ֆինանսական կամ հ
ասարակական հարաբերություն
ներում :

Դա ճնշում էր նրա ջանքերը
և ոտնահարում էր արժանապա
տվությունը

: Իսլամը հակառակ է բոլոր հ
ամակարգերին

, որոնք տանում են ճնշման և

հասարակության մասնատման
սոցիալական դասերի

: Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն
) եկավ և ասաց . « Օ, մարդիկ
, Ճշմարիտ , ձեր Աստվածը Մ

եկն է , և ձեր հայրը – մեկը :
Չկա ոչ մի առավելություն արա
բի ընդեմ ոչ արաբի
, և կարմիրը ընդեմ սևի , և
սևինը ընդեմ կարմիրի
, բացի աստվածավախությունից
: » [1] [2]

Բրահմայական –
հնդուիստական « Սուրբ
» գրքերը ասում են մի մարդկա
նց առավելությունների մասին
մյուսների վրա , ըստ իրենց ծա
գման : Նրանք կարծում էին
, որ « բրահման
» ստեղծել է «բրահմա » (
քրմերի) կաստան իր բերանից
, « քշատրիեվների » (
մարտիկների) կաստան իր ա

րմունկից , « վայշի»
(վաճառականների և արհեստավորների

) կաստան իր սրունքից , իսկ
(շուղրով) (

ստրուկների և ծառաների

) կաստան , իր ոտքերից

: Նրանց գրքերը բաժանել են
մարդկանց ֆունկցիաները ըստ
այդ կաստանների ,

արտահայտելով նողկանք ցած
ր և ոչ լիիրավ մարդկանց ,

որոնք ըստ իրենց

,ստեղծված են սրունքից և ոտք
երից

: Նրանք համարվել են բնակչու
թյան ամենա ցածր դասը

, նրանց հետ թույլ էր տրվում
համագործակցել միայն ծայրահ

Եղ դեպքերում

: Նրանք ստեղծվել էին որպեսզի միայն ծառայեն քրմերին :

Նույնպես հին հունական և հին հռոմեական փիլիսոփայութեանն մեջ , համոզված էին , որ նրանք վերին ռասա են , իսկ մյուս մնացած մարդիկ բարբարոսներ են

: Այս տարանջատման մասին ասել է հին հույն փիլիսոփաներից մեկը , Արիստոտելը , պնդելով ,

որ « Աստվածները ստեղծել են երկու տեսակի մարդկանց .

տեսակ ,

որը օժտված է գիտակցությամբ և կամքով : Դրանք հույներն

էին

, որոնք ստեղծված էին այնպիսի կատարյալ վիճակում

, որ լինեն ժառանգներ Երկրի վրա և ղեկավարեն մյուս մարդկանց

, և տեսակ , որը օժտված է մի այն ուժեղ կազմվածքով և այն ֆունկցիաներով

, որոնք ուղղակի կապված էին կազմվածքի հետ

: Դրանք են բարբարոսները , այսինքն , բոլոր մարդիկ

, բացի հույներից

: Նրանց ստեղծել էին աստվածները այդ ոչ կատարյալ վիճակում , որ նրանք լինեն ստրուկներ , ենթարկվելու ընտրված շերտին :» [3]

Նույնպես հրեաները և քրիստոնյաները , մինչ Իսլամի գալը , համարում էին , որ նրանք հանդիսանում են ընտրյալ ժողովուրդ Բարձրյալից , որ նրանք ունեն հատուկ աստիճան

, որը տարբերում է նրանց ուրիշ մարդկանցից : Ըստ այդմ , նրանք համարում էին իրենց առանձին ռասա և դիտում էին ուրիշներին արհամարհանքով , անվանելով նրանց «գոյաներ» : Այս տերմինը նրանք օգտագործում են դեպի բոլոր ոչ հրեաները և այն նշանակում է «անհավատներ , կռապաշտներ , պիղծեր :» Իրենց կարծիքով , նրանք կարող են ստրկացնել

և օգտագործել մյուսներին
, քանզի նրանք հատուկ
, **հին ազգ են**

: Ամենաբարձրյալ Ալլահը բացա
տրել է այս Սուրբ Ղուրանում .

« Գրերի մարդկանց միջև
, կա այնպիսին
, ով կվերադարձնի քեզ լրիվ կա
նտար
, եթե դու վստահես այն նրան
, բայց կա և այնպիսին , ով
, եթե դու վստահես նրան միա
յն մի դինար , չի վերադարձնը
այն քեզ
, մինչև դու չկանգնես նրա հոգ
ու վրա
: Նրանք այդպես են անում
, որովհետև ասում են . «

Մեր վրա մեղք չի լինի այս սոց
ետություն համար

:» Նրանք դիտավորյալ զրպար
տություն են անում Ալլահին:»[\[4\]](#)

Իբն Կասիրը այս այաթի բ
ացատրության մեջ ասել է . «

Այսինքն

, այն ինչ բերել է նրանց ճշմա
րիտի բացառմանը

, նրանց խոսքերն են . Մեզ

վրա չկա մեղք այս կյանքում և
այն

, որ անօրինաբար օգտագործեն
ք սոգետների ունեցվածքը, այսի
նքն արարների , քանի որ

, [Ալլահը թույլատրել է այն մեզ :](#)

Նրանք ենթադրում են
, որ մյուս մնացած ազգերը հա
նդիսանում են ստորին ազգեր և
Ալլահը ստեղծել է նրանց
, որպեսզի լինեն սարուկների հր
եաներին :

Բայց Ամենաբարձրյալ Ալլահը
բացահայտել է նրանց էությունը
և այն
, որ բոլոր մարդիկ հավասար
են
, նրանց միջև չկա տարբերությո
ւն և որ այն միայն հրեաների
ցանկությունն է : »

«

Հրեաները և քրիստոնյաները ա
սել են . «

Մենք Ալլահի որդիներն ենք և

Նրա սիրելիները :» Ասա.

« Ի՞նչու ապա Նա տալիս է ձե
զ տանջանք ձեր մեղքերի համա
ր : 0,

ոչ: Դուք միայն մարդկանցից ե
ք , որոնց Նա ստեղծել է

: Նա ներում է ուն ցանկանում
է և տալիս է տանջանք , ուն
ցանկանում է

: Ալլահին է պատկանում ուժը
երկնքի վրա , երկրի և նրա
, ինչ նրանց միջև է

, և դեպի Նա է վերադարձը

:»[5]

Այդպես նաև արաբները մ
ինչ Իսլամը համարում էին իրեն
ց ազգ

, մարդկայնության օրինակ

, իսկ մյուս ազգերին , կոչում է ին « **օտարերկրացիներ** » , պարզունակ ազգեր , **անբավարար մարդկայնությամբ** : Բայց Ալլահի Առաքյալը (**Խ,Ռ.Ա.Ն**), բացատրեց նրանց իրենց հա մոզմունքի սխալը և հասկացու թյան մոլորությունը , ասելով իր հետևորդներին.

« Եթե հավատքը կապվա ծ լիներ աստղին , ապա այն անմիջապես կվերցն էյին մարդիկ, ոչ արաբները, դ արձնելով , որպես արդյունք , մյուս մարդկանց երջանիկ :» [\[6\]](#)

Մարդիկ լինում են տարբեր

: Ամեն ոք ունի իր առանձնահատկությունը , որով օժտել է Ամենաբարձրյալ Ալլահը : Օրինակ , մարդկային բնավորությունը

: Ամեն մարդու բնորոշ է ինչպես լավը . այնպես էլ վատը

: Եվ սա Ադամի երեխաների տարբերիչ գիծն է ,

(իսկ ամբողջ կատարելությունը պատկանում է միայն Ալլահին) , բացի մարգարեներից և առաքյալներից :

(իսադադություն լինի նրանց) :

(իսադադություն լինի նրանց) :

Այս լուսաբանումը թողեց մեծ հետք մուսուլմանների սրտերում և նրանք սկսեցին ցուցաբերել

արդարությունն մյուս մարդկանց
և աջակցությունն ըստ այս սկզբունքների : Ալ –
Մուստավիդ ալ-
Քուրեյշին ասաց., գտնվելով
Ամրա իբն ալ- Ասայի մոտ (թող Ալլահը գոհանա նրանցով) . «

Ես լսել եմ ինչպես Ալլահի առաքյալը (Խ.Ռ.Ա.Ն) ասաց. «

Ժամը չի գա ,

մինչ հռոմեացիները չեն լինի մեծամասնությունը մարդկանց :»

Ամրն ասաց. «

Նայիր թե ինչ ես ասում : »

Նա ասաց. «

Ես ասում եմ այն ինչ լսել եմ Ալլահի Առաքյալից

:» Ամրն ասաց. «

Եթե դու այդպես ես ասում, ա
պա դա փաստ է

, քանի որ նրանք ունեն չորս հ
ատկություն

: Նրանք դրսևորում են համբե
րությունն ցնցումների ժամանա
կ և անմիջապես վերականգնվ
ում են դժբախտությունից հետ
ո և հարձակվում են պարտու
թյունից հետո

: Նրանք լավ են վերաբերվում
աղքատներին ,

որբերին և թույլերին

: Եվ իրենց հինգերորդ լավ հա
տկությունը այն է

, որ նրանք դեմ են գնում թա
գավորների ճնշմանը :» [7]

Ալլահի Առաքյալը (**Խ.Ա.Ո.Ն**), եկավ , որ փոխի այդ ատելի դասակարգումը , **քանզի ազատությունը հանդիս անում է Շարիաթի պոստուլա տներից մեկը**

: Ընդհանուր ազատություն , ըստ Շարիաթի օրենքների , որոնք կիրառում էին ճշմարիտ խալիֆները Մարգարեյից (**Խ.Ա.Ո.Ն**) հետո

: Նրանք չէին բաժանում ղեկավարի և ենթակայի , **հարուստի և աղքատի միջև:**

Անաս իբն Մալիքը (**թող Ալլահը գոհանա նրանով**), ասաց. «

Մի անգամ , մի մարդ Եգիպտոս

սից , եկավ Օմար իբն ալ-

Խատաբի մոտ և ասաց. «

Օ, հավատացյալների կառավար
իչ

. Ես գալիս եմ քեզ մոտ պաշտպ
անության անարդարությունից

:» Օմարը (

թող ավաիր գոհանա նրանով)

, պատասխանեց . «

Քեզ տրվում է պաշտպանություն
ն :» Տղամարդը ասաց. «

Ես հաղթել եմ մրցույթում Ամր

ա իբն ալ- Ասիի որդուն

(որը հանդիսանում էր Եգիպտ
ոսի կառավարիչ) : Այսպես

, ես հաղթեցի նրան և նա ինձ

դրա պատճառով ծեծեց մտրակո

վ , ասելով . »

Ես հանդիսանում հարգալիցի որ
դի : »

Որից հետո Օմարը ,(
թող Ալլահը գոհանա նրանով),
գրեց Ամր իբն ալ-
Ասին (թող Ալլահը գոհանա նր
անով), հրամայելով նրան և ո
րդուն գալ իր մոտ
: Նրանք ժամանեցին : Օմարը (
թող Ալլահը գոհանա նրանով),
ասաց. « Որտե՞ղ է եգիպտացին :
Վերցրու մտրակը և մտրակիք
:»

Եգիպտացին վերցրեց մտրակը
և սկսեց նրան մտրակել
, իսկ Օմարը (
թող Ալլահը գոհանա նրանով),

ասաց. « Խփիիր հարգարժանի
որդուն :»

Հետո Անասը ,(
թող Ալլահը գոհանա նրանով),
շարունակեց . «

Նա ավարտեց ծեծը :

Եվ երդվում եմ Ալլահով

, մեզ դուր էր գալիս

, որ նա նրան ծեծում է

: Այդ մարդը դադարեց ծեծել մ
իայն

երբ մենք համոզվեցինք , որ նե
ղացնողը ստացավ ամենը :»

Հետո Օմարը

(թող Ալլահը գոհանա նրանով)

ասաց եզիպտացուն .

« Դիր այս մտրակը Ամրի ճաղ

ասին

:» Որին եզիպտացին պատասխանեց . «

Օ, հավատացյալների կառավարիչ , ինձ ծեծել է նրա որդին , **ոչ թե նա**

: Եվ ես արդեն լիովին վճարել եմ նրան : » Օմարը (թող Ալլահը գոհանա նրանով), ասաց . «

Երբվանի՞ց են այս մարդիկ ձեզ անից արել ստրուկներ :

Չէ որ ձեր մայրերը ծնել են ձեզ ազատ

:» եզիպտացին պատասխանեց .«

Օ, հավատացյալների կառավարիչ , ես չգիտեմ , **նա չի արել այդ ինձ հետ :»**

Այս կոչ է հավասարության
ն բոլոր մարդկանց նկատմամբ
և հավասարությունն դիրքի իր
եղբոր հետ ,
չնայած նրանց տարաձայնություն
ների : Քանի որ նրանք
, ըստ իրենց մարդկային հիմքի
, արարածներ են և նրանց արա
րումը մեկն է .
տղամարդիկ և կանայք
, սևամորթ և սպիտակամորթ
, արաբներ և ոչ արաբներ
: Այս կոչով է եկել Սուրբ Ղուր
անը , իսկ Ալլահի Առաքյալը
(Խ.Ա.Ո.Ն), հասցրեց նրանց դա
:

« Օ, մարդիկ ,
Վախեցեք ձեր Աստծոց, Ով ար

արել է ձեզ մի մարդուց
, նրանից արարել է զույգ և տա
րածել է շատ տղամարդ և կին
, որոնք եկել են նրանցից :
Վախեցեք Ալլահից
, որի անունով դուք խնդրում
եք և վախեցեք կտրել բարեկամ
ական կապերը : »[\[8\]](#)

Այսպիսով , ամբողջ մարդ
կույթյան հիմքը և նրա զարգաց
ումը մեկն է
, ինչպես նաև նրա սկզբնաղբյու
րը մեկն է , դա Ադամն է
(խաղաղությունն նրան):
Բարձրյալ Ալլահը պարզ բացատ
րեց այն ասելով .

« Ճշմարիտ
, Հիսուսը Ալլահի մոտ նման է
Ադամին
: Նա արարել է նրան փոշուց
և հետո ասաց նրան « Եղիբ
», և այն առաջացավ :»[\[9\]](#)

Հետո Բարձրյալը դարձրեց
Ադամին
(խաղաղությունն նրան), հիմք բ
ազմանալու և տարածելու սերունդներ
անբողջ երկրի վրա :
Բարձրյալը ասաց.

« Նրա նշաներից է այն ,
որ Նա արարել է ձեզ երկրից :
Դրանից հետո
, դուք դարձաք մարդկային ցեղ
և տարածվեցիք :»[\[10\]](#)

Այսինքն ամբողջ մարդկությունը առաջացել է մի մորից և հորից :

Եվ չկա ոչ մեկին առավելություն մյուսի վրա ,

դիտարկելով նրանց հիմքը և ծագումը

: Քանի որ , առաջին մարդը , որին ստեղծել է Ալլահը , Ադամն էր (

խաղաղություն լինի նրան

), ամբողջ մարդկության հորը , հետո Ալլահը ստեղծեց նրանից իր կնոջը , Եվային, ամբողջ մարդկության մորը

, հետո բոլոր մարդիկ առաջացան նրանցից երկուսից

: Եվ այսպես կշարունակվի այնքան ժամանակ

, մինչ Բարձրյալը չի թուլյատրի
ամեն գոյություն ունեցող արար
ածի մահանալ և չի գա Դատա
ստանի Օրը :

Ի՞նչու ապա, մեկը ցուցադրում
է մեծամտություն մյուսին և նվ
աստացնում է

, անհարգալից է վերաբերվում ն
րան , ստրկացնում է ,

չնայած նրանցից յուրաքանչյուրը
ստեղծվել է նույն հիմքից

: Մարգարեն

(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « Ճշմարիտ
, Բարձրյալ Ալլահը հանել է ձե
զանից հպարտությունը պարծեն
կոտության

, տգիտության ժամանակվա

, որում ապրել են ձեր հայրերը
:

Հավատացյալը հանդիսանում է

աստվածավախ, իսկ անհավատ
ը , դժբախտ :

Բոլոր մարդիկ Ադամի երեխան
երն են , իսկ Ադամը կավից
:»[\[11\]](#)

Բարձրյալ Ալլահը ասաց.

«

Մարդիկ միասնական հավատաց
յալների համայնք էր

, բայց ընկան տարածայնության
մեջ: Եվ եթե առաջ չլինեք քո
Տիրոջ Խոսքը

, ապա նրանց տարածայնությունները հարթված կլինեյին :»[\[12\]](#)

Բոլոր մարդկանց հիմքը ,
ովքեր ապրել են առաջ և ովքեր
կապրեն հետո, [նույնն է:](#)

Նրանց սկիզբը եղել է մի կրոն
, [մի լեզու](#)

: Բայց ըստ բազմացման և տա
րածման նրանց քանակի , նրան
ք հեռացան երկրի հեռավոր ան
կյուններ

, որի արդյունք եղան լեզվական
տարբերություններ

, [բնավորությունների և մաշկի
գույների տարբերություններ :](#)

Սա անխուսափելի անխուսափ
ելի արդյունք է հասարակությ
ան ազդեցության նրանց վրա

և այս տարբերությունները առ
աջանում են կապված մտածելա
կերպի

, համոզմունքների և կյանքի հե
տ

: Այդ իսկ պատճառով Ալլահը
ուղարկեց նրանց մոտ առաքյալ
ների

, որ նրանք վերադարձնեն մարդ
կանց իրենց հիմքի և նախադր
յուրի, որ Միակ Ալլահին երկրպ
ագելն է

, նրան որևէ գործընկեր տալը

: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասում
է .

«

Մենք ուղարկել ենք ամեն համ
այնքի առաքյալի. «

Երկրպագեք Ալլահին և խուսա
փեք Տազուլթից :»

Նրանց մեջ կան այնպիսիներ
, որոնց Ալլահը դրել է ճիշտ ուղ
ղու

, և այնպիսիներ , որոնց արդար
աբար կանխորոշված էր մոլոր
ություն

: Քայլեք երկրով և տեսեք , ինչ
պիսին էր անհավատների ավա
րտը :»[\[13\]](#)

Ճշմարիտ Իսլամը ուշադրո
ւթյուն չի դարձնում մարդկանց
արտաքին տեսքին

, քանի որ Ալլահի Առաքյալը
(Խ.Ա.Ո,Ն), ասաց. «

Երբեմն մազակալած

, փոշոտ մարդը

, որը հազաժ է ցնցոտիների
, որից մարդկանց աչքերը թեքվ
ուն են , երդվում է Ալլահով , և
(**Ալլահը**) անմիջապես տալիս
է նրան (**այն**
, **ինչ նա խնդրում է**):»[\[14\]](#)

Եվ երբ գտնվում են մարդ
իկ
, ովքեր օգտագործում են այդ
տարածայնությունները մարդկա
նց միջև ըստ մաշկի գույնի
, ծագման կամ սեռի
, ապա անպատճառ , գալիս են

այդ ատելի կաստայականության
, որի դիմաց Իսլամական Շար
իաթը փակում է բոլոր ճանապ
արհները : Մարգարեն

(Խ.Ա.Ո.Ն)

, բացատրել է մաշկի գույնի տարբերությունը մարդկանց մոտ, նրանց խառնվածքը և բնավորությունները ասելով .

«

Ճշմարիտ , Ամենաբարձրյալ Ալլահը արարել է Ադամին փոշուց

, որը Նա վերցրել է ամբողջ երկրից : Եվ հայտնվեց մարդ , համապատասխան երկրին , որից ստեղծվեց կարմիր , սև, սպիտակ և դեղին : Եվ նրանց մեջ կան փափուկ , տխուր , վատ և լավ :»[\[15\]](#)

Բոլոր մարդիկ
, չնայած իրենց սեռի , մաշկի գ
ույնի
, լեզվի կամ հայրենիքի նույնն է
ն : Բոլորը հավասար են Ալլահի
ն առջև և տարբերվում են միա
յն մի բանում
, որը կայանում է տարբերու
թյուն նրանց միջև
, որն է մոտիկ կամ հեռու լինել
ը Շարիաթի օրենքների օգտա
գործմանը
, որը բարիք է նրանց և հասար
ակարգի համար :
Ամենաբարձրյալը ասում է .

« Օ, մարդիկ
, Ճշմարիտ , Մենք ստեղծել ենք
ձեզ տղամարդկանցից և կան

ացից և արել ենք ձեզ ազգեր
և ցեղեր
, որ դուք ճանաչեք իրար
, և ամենահարգարժանը Ալլահի
առջև ձեր միջից
, ամենաաստվածավախերն են
: Ճշմարիտ , Ալլահը Իմասուն
, և Իմացյալն է : »[\[16\]](#)

Այսպիսով , Ալլահը արել է
ձեզ ազգեր և ցեղեր , որ մեկը
մյուսից բարձր չդասի , [այլ որ](#)

[այն պատճառ դառնա իրար ծա](#)
[նոթանալու և տարբերելու](#)
: Ինչպես ամեն մարդ ունի իր
անձնական անունը , [որը տարբ](#)
[երվում է մյուսից :](#)

«

Մենք պատվել ենք Ադամի որդիներին և թույլ ենք տալիս նրանց տեղաշարժվել ցամաքում և ծովում :

Մենք պարզևել ենք նրանց բարիք և նվիրել ենք նրանց բացառապես առավելություն ուրիշ արարածների վրա : »[\[17\]](#)

Այս գերադասումը ընդհանուր է

, բոլոր մարդկանց համար առանց բացառության

: Մի սեռը լավը չէ մյուսից և մի խումբը լավը չէ մյուսից :

Ամենարարձրյալն ասում է .

« Նա , Այն Ոքն է
 , Ով դարձրել է ձեզ ժառանգոր
 դներ երկրի վրա և բարձրացր
 էլ է մեկին ուրիշների վրա աս
 տիճաններով : »[\[18\]](#)

Բոլոր մարդիկ առանց բաց
 առույթյան ,
 ստեղծվել են Ալլահին երկրպա
 գելու համար, տարածվելու Երկ
 ըրի վրա և կատարելու պարտ
 ավորվածությունը
 , որոնք բացահայտել է ամենաբ
 արձրյալ Ալլահը այս այաթում :
 Եվ նաև արել է տարբերությու
 ն իրենց հարստության
 , բարոյականության
 , գեղեցկության մաշկի գույնի
 և արտաքին տեսքով :

Նա չի արել այս տարբերությունները հիմնված ծագման վրա , [ինչպես ասում է Ղուրանը](#) :

«

Մենք բաժանել ենք իրենց միջև և իրենց գոյության ձևերը աշխարհիկ կյանքում և բարձրացրել ենք մեկը մյուսից ըստ աստիճանների, [որ որոշները վերցնեն իրենց մոտ ծառայության ուրիշներին](#) : »[\[19\]](#)

Հիմնվելով դրանով , այն հավասարությունը , որը հաստատում է Իսլամը և որի տեսակետից բոլոր մարդիկ հավասար են առանց բացառության , դա է.

Ø Պահպանել օրինական իրավունքներ ամեն մարդու ,
և առանձնակի կախված նրա սեռի , ծագման
, մաշկի գույնի և իրացունքով
օգտվել կազմակերպված ազատ
ուխյունից :

Նրա կազմակերպիչն է հանդիս
անում կրոնը
, որը հանում է նրան կատարյա
լ անասնական ազատուխյունից
, որը ճաշակում է ժամանակակ
ից աշխարհը :

Նրա խանր արդյունքներն են ա
րատների տարածումը և բանտե
րը, լցված բարոյական , տնտես
ական և հասարակական հանց
ագործուխյուններով և այլն :

Ալլահի Մարգարեն (**Ի.Ա.Ո.Ն**

) ասաց. «
Բոլոր մարդիկ հավասար են
, ինչպես սանրի առամները :»

Ø

Բոլոր մարդիկ հավասար են Շա
րիաթի օրենքների դիմաց
, և չկա ոչ մի տարբերություն
նրանց սեռերի տեսանկյունից
, **ծագումից և մաշկի գույնից**: Ա
մենաբարձրյալ Ալլահը ասաց.

« Ծշմարիտ
, Ալլահը հրամայում է ձեզ վեր
ադարձնել վստահված պահպան
ության ունեցվածքը իր տիրոջը
և դատել արդարորեն
, երբ դատում եք մարդկանց մե
ջ : Ինչ լավ է այն

, ինչ տեղեկացնում է ձեզ Ալլահ
ը :

Ճշմարիտ Ալլահը Լսող և Տեսնող է : »[\[20\]](#)

Իսկ Մարգարեն (Ի.Ա.Ո.Ն)
ասաց. «Օ, մարդիկ
, Ճշմարիտ նրանց
, ովքեր եղել էին ձեզանից առաջ
, կործանել է այն , որ երբ գողանում էր նրանցից հայտնին,
ապա նրանք թողնում էին նրան

, իսկ երբ գողանում էր նրանց միջի թույլը

, ապա պատժում էին :

Երդվում են Ալլահով

, եթե Ֆաթիման , Մուհամեդի դուստրը գողանա

, ապա անպայման կկտրեմ նրա ձեռքը :»[\[21\]](#)

Նույնպես նրանք հավասար են պատասխանատվության տեսանկյունից և հատուցման և պարգևի :

Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասում է .

« Նա

, ով արել է բարիք մի ատոմի քաշի, կտեսնի այն : Եվ նա

, ով արել է չարիք մի ատոմի քաշի , կտեսնի այն :»[\[22\]](#)

>Նույնպես նրանք հավասար են համամարդկային արժանապատվության տեսանկյունից

: Ոչ ոքի չպետք է պատճառել

տառապանք ըստ իրենց մաշկի
գույնի , սեռի , [հավատքի](#) :
Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասաց.

« Մի նեղացրեք նրանց
, ում նրանք կոչում են բացի Ալ
լահից
, այլապես նրանք կսկսեն վիրա
վորել Ալլահին թշնամությունից
և անգիտությունից ելնելով
: Այսպես Մենք զարդարել ենք
ամեն ազգի համար իր արարքն
երը
: Հետո նրանք պիտի վերադառն
ան իրենց Տիրոջ մոտ
, և Նա կբացահայտի նրանց ա
յն , ինչ նրանք արել են : » [\[23\]](#)

Ø

Նույնպես նրանք հավասար են կյանքի խորհրդավորության, **ուև եցվածքի և պատվի տեսանկյուններից** : Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ճշմարիտ ձեր արյունը և ձեր ունեցվածքը

, և ձեր պատիվը սուրբ են , այնպես ինչպես այս օրվա խորհրդավորությունը , այս ամսվա , և այս վայրի

: Ուրեմն թող ներկան փոխանցի բացակային:

Քանի որ կարող է լինել այնպես , որ ներկա գտնվողը կփոխանցի նրան

, ով ավելի լավ կհասկանա քան նա :»[\[24\]](#)

Ø

Նույնպես նրանք հավասար են
հասարակությունում ղեկավար
պաշտոն ունենալու տեսանկյու
նից

, որը հիմնված է արժանիքների,
հնարավորությունների և բավա
րարվածության վրա

: Ուղեա ավ-

Քինդին փոխանցում է
, որ Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « Օ, մարդիկ
.Նա ձեզանից

, ով արել է մեզ համար որևէ
գործ, և մենք թաքցրել ենք նր
անից նույնիսկ ասեղ կամ այն
, ինչ ավելի է դրանից

, ապա այն կլինի շատ թանկ
Դատաստանի Օրը

:» Եվ այդ ժամանակ վեր կացա
վ սևամորթ տղամարդ
, որին կարծես ես հիմա տեսնու
մ և մտածում եմ , որ նա անս
արներից է , որը ասաց . «
Ընդունիր ինձանից քո գործը
, **O, Ալլահի Մարգարե :**» Նա
(Խ.Ա.Ո.Ն) պատասխանեց . «
Եվ ի՞նչ գործ է դա
:» Տղամարդը ասաց . «
Ես լսել եմ թե դու ինչպես ես ա
ռաջ ասել , այն
, **ինչ հիմա ասեցիր :**» Եվ Նա
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց . «
Եվ հիմա ասում եմ նույնը
. ով , ում աշխատանքով մենք
օգտվել ենք
, թող գա նրանց մոտ փոքր քա
նակով նրա , **կամ մեծ:** Եվ այն

, ինչ նրան հասնում է
, թող վերցնի , իսկ այն ,
ինչ նրանը չէ , թող թողնի
:»[25]

Ø

Նույնպես նրանք հավասար են
Ալլահի տրվածից շրջակա միջ
ավայրի օգտագործման տեսան
կյունից
: Ամենաբարձրյալ Ալլահը ասու
մ է .

«

Օ, Մարդիկ , Համտեւեք երկրի
վրա այն
, ինչ թույլատրելի և մաքուր է
, և մի հետևեք սատանայի հե
տքերին : Ճշմարիտ

, նա փեզ համար բացահայտ
թշնամի է : »[26]

Ø

Նույնպես նրանք հավասար են
Միակ Ալլահին երկրպագելուն
, որը չունի գործընկեր :

Քանզի Իսլամը ուղարկվել է ա
մբողջ մարդկության համար , ո
րոնք ունեն մաշկի տարբեր գո
լյներ , սեռեր և ծագում

: Բոլորը Ալլահի ստրուկներն է
ն : Ամենաբարձրյալը ասում է .

« O, մարդիկ .

Երկրպագեք ձեր տիրոջը
, Ով արարել է ձեզ և նրանց ,
ովքեր եղել են ձեզանից առաջ

, միգուցե դուք կվախենաք
:» [\[27\]](#)

Բացի դրանից ,
Մարգարեյի(Խ.Ա.Ո.Ն) Շարիա
թը փոխեց այն ամենը
, ինչ հանգեցնում է զգվելի ռա
սայական ֆանատիզմի կամ ն
ույնիսկ ակնարկում է այն: Փոխ
անցված է , որ Աբու Ուկբան
(թող Ալլահը գոհանա նրանով)

,
ազատ արձակված պարսիկների
միջից , ասաց. «

Ես ներկա էի Ալլահի Մարգարե
յի(Խ.Ա.Ո.Ն

) հետ Օհոդ ճակատամարտում
:

Եվ խփեցի բազմաստվածների

մի մարդու ասելով. «
 Ստացի այս ինձանից : Ես
 երիտասարդ պարսիկ եմ ,«
 և հետո թեքվեցի Ալլահի Մարգ
 արեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) ,
 որին նա ասաց. . « Օ,
 եթե դու ասեյիր .«
 Ստացիր այդ ինձանից
 , չէ որ ես անսար երիտասարդ
 եմ : »»[28]

Մենք տեսնում ենք
 , թե ինչպես Ալլահի Մարգարեն
 (Խ.Ա.Ո.Ն) բնութագրում է նրա
 պատկանելությունը անսարների
 ն և դա սիրելի էր նրա համար
 , քան պատկանել պարսիկներին
 , չնայած դա եղել էր նրա իսկա
 կան ծագումը և չէր արգելվում

դասել նրան նրանց :

Բայց Մարգարեն

(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց դա հոգալով
նրա մասին ,

որ ընկերությունը և անձեռնպա
հությունը արտահայտվում է կր
ոնից

, և փորձում է հեռացնել նրան

ամեն մեծամտությունից կապվ
ած ազգայինի հետ :

Ծագումը և արտաքին տեսքը չ
ի հանդիսանում չափանիշ Իսլա
մում :

Ճշմարիտ Ալլահի Մարգարեն

(Խ.Ա.Ո.Ն) ցուցաբերել է սեր և
հավանություն Սուլեյբ առ-
Ռումիին և Բիլել իբն Ռաբահի

ն , որը դրդեց նրան
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասել. « Նա մարդ է
, ով Դրախտի բնակիչ է
:» Նույնպես դեպի Սալման ալ –
Ֆարսիին
, որը հանդիսանում էր բնիկ պ
արսիկ , որը դրդեց նրան
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասել . «
Սալմանը մեզանից է
, իմ ընտանիքից :»

Միևնույն ժամանակ
, Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) արտահայտել է մեծ
բարկություն
, ասելություն և թշնամություն
իր հորեղբորը , Աբու Լեհեբին,
որի պատճառով
Ալլահը ուղարկեց սուրա

, որը կկարդացվի մինչև Դատա ստանի Օրը :

Այնտեղ նրան խոստացված է տ անջալից պատիժ : Ալլահն ասում է .

«

Թող նրա ձեռքերը լինի փոշոտ (թող բոլոր նրա արարքները լինեն անօգուտ)

, և ինքն էլ կորած է :

Չի փրկի նրան իր հարստությունը և այն ինչ նա ձեռք է բերել (

դիրք հասարակությունում և եր եխաներ) :

Նա կընկնի բոցավառ կրակը

:»[\[29\]](#) Եվ մենք բոլորս գիտենք

, որ ծագման տեսանկյունից նա

հայտնի մարդկանցից մեկն էր
. արար
, [բուրեյշ](#) և [իբր ցեղի առաջնորդը](#) :

Սուրբ Ղուրանում մեզ ցույց է տրված մուսուլմանների առաջին սահմանադրությունը , [որը ուղարկվել է բոլոր մարդկանց համար](#)

: Իմաստուն Լուկմանի անունը , որը եթովպացի սևամորթ սարուկ էր , որին Ալլահը նվիրեց իմաստություն և որի պատճառով մի ամբողջ սուրա ուղարկվեց, [որը կոչվեց նրա անունով](#) :

Այնտեղ նա գովարանվում է և նշվում է նրա արժանի հատկու

թյունները

, որոնք ոչ մեկ անգամ են երևում
Դուրանի շատ սուրաներում
, որոնք անվանված են այս կամ
այն մարգարեների և Ալլահի
առաքյալների ,

և սուրբերի անուններով :

Օրինակ , «Նոյ» , « Իբրահիմ
» , « Իմրան Ընտանիքը » , «
Մարիամ » , « Հովսեփ
» , «Յունես » , « Մուհամեդ
» սուրաները և այլն :

Մուսուլմանները կարդում են ա
յս սուրաները ամեն օրվա աղո
թքներում

. առավոտյան և գիշերը

: Եվ այս ամենը նրա համար ,
որ հասցնեն կատարելության հ
ավասարության սկզբունքը մուս

ուլմանների սրտերում ուրիշ մա
րդկանց միջև և որ այս հարցի
հասկացությունը շարունակվի
:

Եթովպիան աֆրիկյան երկիր է
, որի բնակիչների մեծամասնությ
ունը սևամորթներ են

: Իր կոչի սկզբում Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) հրամայեց իր հետևե
րդներին վերաբնակվել այնտեղ
, այն պատճառով , որ նրանց
տանջում էին քուրեյշները

: Նա ասաց. «Ճշմարիտ
, այնտեղ այնպիսի թագավոր է
, ով ոչ որի չի ճնշում :»

Երբ վախճանվեց Եթովպիայի Ն
եգուս թագավորը

, Ալլահի մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «
Աղոթեք նրա համար և հոգեհա
նգստի աղոթքը
», որին հետևորդները ասացին
. «

Աղոթել եթովպացի ստրուկի հա
մա՛ր
», և այդ ժամանակ Ամենաբար
ձրյալ Ալլահը ուղարկեց այսպ.՝

« Ծշմարիտ
, Գրերի մարդկանց մեջ
, կան այնպիսիներ
, ովքեր հավատում են Ալլահին

և այն բանի, որը ուղարկվել է
ձեզ և ինչը ուղարկվել է նրան
ց , լինելով հնազանդ Ալլահին և

չեն վաճառել նշանները Ալլահի
չնչին արժեքով :»[30]

Մարգարեն

(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « Խնդրեք Ա
լլահին թողություն ձեր եղբոր
համար »,

և հետո հավասարեցրեց աղոթ
ողների շարքերը

, որից հետո փառաբանեց Ալլ
ահին քառակի , «

Ալլահու Աքբար » բառերով
:»[31]

Հավասարության կոչի սկզբուն
քը Իսլամում միայն հույս կամ
խոսակցություն չէր

, որով եկել էր Ալլահի Առաքյալ
ը (Խ.Ա.Ո.Ն): Նա

(Խ.Ա.Ո.Ն) գործնականորեն իր ազորժեց այս սկզբունքը իր ժողովրդի մեջ : Օրինակ , Ուսամա իբն Չեյդը (թող Ալլահը գոհանա նրանով), Ալլահի Առաքյալի կողմից ազատվածը (թող Ալլահը գոհանա նրանով), և որ դին ստրկությունից ազատված, շատ սև էր , դուրս ընկած քթով , բայց Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) , միշտ վերցնում էր նրան և իր թոռանը , Հասանին, իր դուստր Փաթիմայի որդուն (թող Ալլահը գոհանա նրանով) , ասելով . « Օ, Ալլահ , սիրիր նրանց երկուսին

, քանզի ,իսկապես ես
սիրում եմ նրանց : »[32]

Ավելին , Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն
) հետաձգեց էլքը Առաքաթից
հաջի ժամանակ
, որը կապված էր երկրպագու
թյան և մուսուլմանների գործեր
ի հետ , Ուսամայի պատճառով
, որին Նա (Խ.Ա.Ո.Ն
) սպասում էր
: Եվ նա (թող Ալլահը գոհանա
նրանով) եկավ
, որին Յեմենի բնակիչները աս
ացին . «

Եվ մենք նստել էինք սրա պատ
ճառով:» Ավելի ուշ այս մաշհի
կ Իսլամից ետ կանգնեցին

, այսինքն կրոնից հրաժարվելու
ժամանակները :[33]

Աիշան (
թող Ալլահը գոհանա նրանով
) , Ալլահի Առաքյալի (Խ.Ա.Ո.Ն
) կինը ասաց. «

Ոչ որին թույլատրված չէր ասել
Ուսամայի այն բանից հետո
, երբ նա լսել է Ալլահի Մարգա
րեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերը.

«Ով սիրում է
Ալլահին և Նրա Առաքյալին
, թող սիրի Ուսամային :»

Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն
) խոսքերին միշտ հետևում էր
գործերը : Աիշան
(թող Ալլահը գոհանա նրանով) ,

ասաց. « Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) ցանկանցավ մաքրել փոքրիկ
Ուսամայի քիթը և Աիշան ասաց.
« Թող , ես այդ կանեմ
«, որին Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
ասաց. « Օ, Աիշա , սիրիր նրան
, քանզի ես սիրում եմ նրան »:

Ավելին , Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) Ուսամային դարձրեց
մուսուլմանների բանակի հրա
մանատար ընդդեմ հռոմեացիների
, չնայած նա հանդիսանում էր
սևամորթ ազատ արձակված ս
տրուկ
:Այդ բանակում կային արժանի
և հանճարեղ հետևորդներ

: Ոմնաք հետևորդներից (թող
Ալլահը գոհանա նրանցով),
համարեցին դա չափից ավելի Ո
ւսամայի հանդեպ և սկսեցին իս
նսել այդ մասին

: Երբ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ա
յդ մասին

, ապա բարձրացավ մինբարի
(հոգևոր առաջնորդի կանգնելու
տեղը),

վրա փառաբանեց Ալլահին և
ասաց. «

Եթե դուք վարկաբեկում եք նրա

դիրքը ինչպես հրամանատար

, ապապ, այդպիսով

, վարկաբեկում եք հրամանատ
արի դիրքը նրա հոր,

իրենից առաջ

: Եվ երդվում եմ Ալլահով

, եթե նա լիներ համապատասխան
, ապա կլիներ արժանի հրամանատարի կոչման
, իսկ եթե նրանք եղել են ինձ համար սիրելի մարդկանցից ,
նկատի ունենալով Չեյդ իբն Հարիսին , Ուսամայի հորը
, ապա այս մարդը ինձ համար ավելի սիրելի է նրանից հետո
:»[34]

Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**) մահացավ , մինչ Ուսամա իբն Չեյդի բանակը առաջացավ հռոմեացիների դեմ պայքարի , բայց մինչ այդ նա (**Խ.Ա.Ո.Ն**) ասում էր .«
Ուղարկեք Ուսամայի ջոկատը

, ուղարկեք Ուսամայի ջոկատը
.....»

Մարգարեյի մահից հետո
(Խ.Ա.Ո.Ն) Աբու Բաքրը (թող
Ալլահը գոհանա նրանով),
գլխավորեց Իսլիֆուլթուներ ըս
տ Մարգարեյի

(Խ.Ա.Ո.Ն) կտակի :

Օմար իբն ալ-

Իսաաբը (թող Ալլահը գոհանա
նրանով), ասաց Աբու Բեքրին
(թող Ալլահը գոհանա նրանով),
« Ճշմարիտ

, անսարները համարում են
, որ բանակը պիտի գլխավորի
մարդ , ով մեծ է Ուսամայից

:» Որին Աբու Բեքրը

(թող Ալլահը գոհանա նրանով)

բարկացավ և ասաց. «
 Թող զրկվի քեզանից քո մայրը
 , օ ալ- **Խատարի որդի :**
 Նրան նշանակել է ինքը Ալլահի
 Առաքյալը (**Խ.Ա.Ո.Ն**),
իսկ դու կոչում ես ինձ փոխել՝
նրան : Երդվում եմ նրանով
 , ում ձեռքերում է իմ հոգին
 , եթե ես իմանայի , որ վայրի
 կենդանիները կխժռեն ինձ
 , **ապա միևնույնն է կուղարկեյի**
Ուսամայի ջոկատը : »

Եվ դուրս եկավ երիտասարդ սև
 ամորթ հրամանատար Ուսաման
 իր բանակով Մեդինայից
 : Աբու Բեքրը (**թող**
Ալլահը գոհանա նրանով),
 դուրս եկավ ուղեկցելու նրան

: Երբ Ուսաման հեծնեց ձին
, ապա Աբու Բեքրը (թող Ալլահ
ը գոհանա նրանով),
մոտեցավ նրա ոտքերին :

Ուսաման ամաչեց այդպիսի իր
ավիճակից և ասաց Աբու Բեք
րին

(թող Ալլահը գոհանա նրանով
) , « Օ ,

Ալլահի Մարգարեյի փոխանորդ
(թող Ալլահը օրհնի և ողջունի
նրան) , Երդվում եմ Ալլահով
, կամ դու կհեծնես ձի , կամ ես
կիջնեմ ձիուց :»

Ինչին Աբու Բեքրը
(թող ալլահը գոհանա նրանով) ,
պատասխանեց .«

Երդվում եմ Ալլահով
, դու չես իջնի ձիուց

, և ես չեմ հեծնի այն
, քանզի իմ ոտքը չի փոշոտվել
Ալլահի Ճանապարհի համար և
ույնիսկ մեկ ժամ :»

Հետո Աբու Բեքրը
(թող Ալլահը օրհնի նրան), իս
նդրեց թույլտվություն Ուսամայ
ից
, որ Օմարը (թող Ալլահը օրհնի
նրան),
մնա նրա հետ Մեդինայում , ո
ր օգնի նրան կառավարել պետ
ությունը : Այսպիսով
, մեզ ցույց է տրվում օրհնակ
այն բանի
, որ պետք է թույլտվություն իս
նդրել գլխավոր հրամանատարի
ց

, նույնիսկ եթե նա փոքր է տարիքով :

Հավասարության սկզբունքը Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն

) սկսում էր իրագործել իրենից : Չնայած նա (Խ.Ա.Ո.Ն

) ծագմամբ լավագույնն էր , իսկ նրա բարեկամները ամեն ահարգալից բարեկամները , իր

ցեղը արաբների միջի լավագույնը , որը ուներ դիրք

, որը ոչ ոք չի ժխտում

, չնայած դրան Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «

Մի փառարանեք ինձ այնպես

, ինչպես քրիստոնյաները փառարանում են Հիսուսին

, Մարիամի որդուն , ճշմարիտ
, ես միայն ստրուկ եմ :

Այնպես որ ասեք «

Ալլահի ստրուկ և Նրա Առաքյա
լ :»[\[35\]](#)

Ավելին , Ալլահի Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն

) ամուսնացրեց իր հորաքրոջ
աղջկան ,

Չեյնաբ բենթ Չահշին, ստրկուլթյ
ունից ազատված Չեյդի հետ :

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն

), միշտ անուժ էր ամեն ինչ
, ինչ ի վիճակի էր , որ այս վ
եհ սկզբունքները Իսլամական
Շարիաթի

, լինեն առաջնային իր հետևորդ

ների սրտերում :

Այս տեղի է ունենում նրանց մասին հոգալով , առանց տարբերություն դնելու :

Աբու Հուրեյրան

(թող Ալլահը գոհանա նրանով) , ասաց. «

Մևամորթ աղջիկ կամ տղա գալիս էին մզկիթ , իսկ Մարգարեն

(Խ.Ա.Ո.Ն) միշտ հետաքրքրվում էր նրանց գործերով

:» Մի անգամ Նա (Խ.Ա.Ո.Ն)

հարցրեց ինչպես են նրանք :

Նրան պատասխանեցին . «

Մահացել են

», որին Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն

) ասաց. «

Ի՞նչու ինձ այդ մասին չեք հաղորդում :

րդել :»

Կարծես նրանք դրան կարևորու
թյուն չեն տվել

: Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)
ասաց. «

Ցույց տվեք ինձ նրանց գերեզմ
անները

:» Նրան ցույց տվեցին և Նա
(Խ.Ա.Ո.Ն

) աղոթեց նրանց համար և ա
սաց. « Ծշմարիտ

, այս գերեզմանները լցված է մ
թուրթյամբ նրա բնակիչների հա
մար

, բայց Ամենաբարձրյալ Ալլահը

կլցնի այն լույսով իմ աղոթքն
երի շնորհիվ նրանց համար :

»[36]

Նրանք վերցնում էին նրանից
(Խ.Ա.Ո.Ն

) ասկետիզմի օրինակ այս աշխարհում և Նա

(Խ.Ա.Ո.Ն), երբեք և ոչ ոքի չի առանձնացրել իր նվերներով , հիմնվելով մաշկի գույնի կանստի վրա : Հաքիմ իբն Հիզեմ.

«

Մարգարե Մուհամեդը(Խ.Ա.Ո.Ն

) իմ ամենասիրելի մարդն էր նույնիսկ բազմակրոնության ժամանակ :» Եվ երբ Նրան

(Խ.Ա.Ո.Ն

) տրվեց մարգարեական առաքելությունը և Նա (Խ.Ա.Ո.Ն

) տեղափոխվեց Մեդինա ,

ապա Հաջի ժամանակ Կաքիմ իբն Հազիմը գնաց այնտեղ :

Այնտեղ նա տեսավ եմենյան թի կնոց

, որը վաճառվում էր հիսուն դիրհամով

: Նա գնեց այն , որ նվիրի Ալլահի Առաքյալին (Խ.Ա.Ո.Ն) :

Որից հետո նա մատուցեց այն նրան (Խ.Ա.Ո.Ն)

որպես նվեր և ցանկացավ , որ Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ընդունի այն

: Ուրեղուլլան ասաց, «

Ես կարծում եմ

, որ Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «

Ճշմարիտ

, մենք չենք ընդունում ոչինչ բազմաստվածներից

, բայց կարող ենք այն գնել :»

Այդ ժամանակ նա վաճառեց այն նրան (Խ.Ա.Ո.Ն)

: Դրանից հետո Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն)

, վերադարձավ Մեդինա և հազ
ավ այն : Եվ ես տեսա

, ինչպես Նա (Խ.Ա.Ո.Ն

) հազնում էր այն և դուրս էր
գալիս մինքար

: Ես երբեք չէի տեսել որևէ մե
կին ավելի գեղեցիկ քան Նա (
Խ.Ա.Ո.Ն) այդ օրը

: Դրանից հետո Մարգարեն (Խ.
Ա.Ո.Ն

) նվիրեց այդ թիկնոցը Ուսամա
իբն Չեյդին

: Եվ Հաբիմը տեսնելով այն ն
րա վրա ասաց. « Օ, Ուսամա

, դու կրում ես յեմենյան թիկնո՞
ց:

» Ինչին Ուսաման (թող Ալլահը

գոհանա նրանով), պատասխանեց .« Այո , որովհետև ես ավելի լավն եմ քան նա[37] , իմ հայրը ավելի լավն է , քան նրա հայրը և իմ մայրը ավելի լավն է քան նրա մայրը :»[38]

Ի՞նչը դրդեց Ուսամային ասել այսպիսի խոսքեր : Ճշմարիտ , սա Իսլամն է , որը հավասարեցրել է բոլոր մարդկանց , մանավանդ նրանց մաշկի գույնի և սեռի տեսանկյունից : Այն տվեց նրանց իրավունք , որը հանդիսանում է խոսքի իրավունք[39]

, որը ավելի վաղ արգելված է
ը նրանց համար :

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն
) , նստել էր իր հետևորդների
հետ , գրուցում և ուրախանու
մ էր նրանց հետ
, հարցնում էր իրենց գործերից

, լսում էր նրանց բողոքները և
ուղղում էր Իսլամի հասկացուլթյ
ունը

, ինչպես խոսքերով այնպես էլ
գործերով

: Մանավանդ այն բանում ինչ

վերաբերվում էր ուրիշներին նվ
աստացնելուն : Աբու Հուրեյրան
(թող Ալլահը գոհանա նրանով) ,

ասում է .«

Մի անգամ երկու մարդ վիրավորեցին իրար, և նրանցից մեկը անպատվեց մյուսի մորը

: Այդ հասավ Ալլահի Առաքյալին (Խ.Ա.Ո.Ն):

Նա կանչեց իր մոտ այդ մարդուն և ասաց. «

Դու վիրավորեցի՞ր նրա մորը :

» և կրկնեց այս հարցը որոշ ժամանակ անց

: Որին այդ մարդը պատասխանեց . «

Ես Ալլահի թողութունն եմ խնդրում այնի համար , ինչ ասել եմ :

» Եվ Ալլահի Առաքյալը (Խ.Ա.Ո.Ն), ասաց. «

Բարձրացրու քո գլուխը և նայի

ր այս հավաքված մարդկանց : »
Եվ նա նայեց նրանց
, ովքեր Ալլահի Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) շուրջն էին, ով աս
աց. «

Դու ավելի լավ չես քան կարմր
ամորթը կամ սևամորթը նրանց
ից

, այլ լավն է միայն նա , ով n
ւնի կրոնում արժանի գործ :
»[40]

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն
) , երբեք գոհ չէր այն բանով
, ով ծաղրում էր կամ նվաստա
ցնում էր ուրիշ մեկին
, լինել դա նրա ներկայության
կամ բացակայության ժամանա
կ

: Օրերից մի օր , հետևորդներ
ը հավաքվեցին հավաքույսի , ո
րտեղ Ալլահի Մարգարեն

(**Խ.Ա.Ո.Ն**) ներկա չէր

: Եվ ներկաներից մեկն էր Խա
լեդ իբն ալ- Վալիդը

, Աբդուռահմեն իբն Աուֆը

, Բիլեդ իբն Ռաբահը և Աբու

Չառ ալ- Գիֆարին ,

**հանճարեղ և արժանի հետևոր
դները**

: Նրանց միջից սևամորթ էր մի
այն եթովպիացի Բիլեդը

: Իսկ Աբու Չառին բնորոշ էր
բնածին բռնկումը :

Մարդիկ սկսեցին քննարկել ինչ
որ հարց

: Եվ Աբու Չառը արտահայտեց
իր կարծիքը : Բիլեդը (**թող**

Ալլահը գոհանա նրանով),
ցույց տվեց նրան սիաար
: Եվ այստեղ Աբու Չառը (թո
ղ Ալլահը գոհանա նրանով), ա
սաց.

Նույնիսկ դու
, օ, սևամորթի զավակ
, մեղադրում ես ինձ սիաարում :

Այստեղ Բիլելը զարմացած ոտք
ի կանգնեց ,
զգալով բարկություն և ափսոս
անք : Նա ասաց .

Երդվում եմ Ալլահով
, ես կհաղորդեմ քո խոսքերը
Ալլահի Մարգարեյին
, և շտապեց Նրա (Խ.Ա.Ո.Ն
) մոտ : Նա հաղորդեց Նրան

(Խ.Ա.Ո.Ն) Աբու Չառի ,
(թող Ալլահը գոհանա նրանով),
խոսքերը : Արդյունքում Ալլահի
Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն)
դեմքի արտահայտությունը փո
խվեց : Երբ Աբու Չառը
(թող Ալլահը գոհանա նրանով) ,
լսեց այս նորությունը
, ապա արագ շտապեց մզկիթ :
Նա մտավ մզկիթ և ասաց .

Իսադադությունն քեզ , օ,
Ալլահի Մարգարե , -
և հետո ավելացրեց . -
Ես չգիտեմ , Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) ,
բարկության պատճառով պատ
ասխանեց իմ ողջույնին թե ոչ
:

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն), ասաց.

« Օ, Աբու Չառ
, դու մեղադրեցիր նրան
, նրա մոր պատճառով :
Ճշմարիտ , դու մարդ ես
, ում մեջ մնացել է տգիտությա
ն ժամանակների հետքերը :»

Եվ այստեղ Աբու Չառը
(թող Ալլահը գոհանա նրանով
) , արտասովեց և ծնկի եկավ աս
ելով .

Օ, Ալլահի Մարգարե
, խնդրիր Ալլահից թողություն
իմ փոխարեն .....,
և հետո լացակումած դուրս եկ
ավ մզկիթից :
Ճանապարհին նա տեսավ Բիլել

ին : Երբ նա տեսավ նրան
, ապա ընկավ ճանապարհի վրա
և դրեց իր այտը գետնին
ասելով .

Օ, Բիլել , երդվում եմ Ալլահով
, ես չեմ բարձրացնի իմ այտը
գետնից
, մինչ դու չկանգնես նրա վրա
քո ոտքով :
Դու առաքինի ես , իսկ ես նվ
աստացած :

Բիլելը բարձրացրեց նրան լացել
ով
, համբուրեց նրա այտը և աս
աց. «

Ճակատի վրա , որը խոնարհվ

ուն է Ալլահին , ոտք չի բարձր
անում : »

Ո՞վ է այդ մարդը՝
Բարձրահասակ, նիհար
, շատ թխամաշկ, խիտ մազերո
վ, նեղ ուսերով
, որին գալիս էին մարդիկ ,
հիշում էին նրա արժանիքները
և այն
, որ Ալլահը կանխագուշակել է
նրան բարիք
: Նա չէր ցանկանում լսել այս
բոլոր գովասանքները , մինչ ն
րա հոգին չիմացավ նրա իրակ
ան արժանիքը
, որպեսզի ապահովագրի իրեն
գայթակղությունից և հպարտ
ությունից

: Նա ասում էր և արցունքներ
ը գլորվում էր նրա այտերով . «
Ես միայն եթովպացի եմ
, ով միայն երեկ ստրուկ էր
.....:»

Ո՞վ է այդ եթովպիացի ստրուկ
ը
, որին այս ամբողջ բարձր աս
տիճանը արժանավայել
տրված է Իսլամում
, և այս ավելացրել է ավելի շա
տ համեստություն և հասկացո
ւթյուն ճշմարիտի նորելուկների
դիրքերում : Ով ասել է
, իմանալով
, որ որոշ մարդիկ համարում է
ն նրան Աբու Բեքրից բարձր
(թող Ալլահը գոհանա նրանով

), ով առաջին փոխանորդն էր Ալլահի Մարգարեյից (Խ.Ա.Ո.Ն) հետո

, և լավագույնն էր առաքյալներ ից և մարգարեներից հետո :

Նա ասաց. « Ինչպես

են ինձ համարում բարձր նրան ից

, երբ ես հանդիսանում եմ մի այն մի լավ արարք նրա բոլոր արարքների դիմաց : »

Ով է այդ եթովպացի ստրուկը , որին ինքը Ալլահի Առաքյալը (Խ.Ա.Ո.Ն

) խոստացել է Դրախտ, ասելով

նրան առավոտյան աղոթքից հետո . « Օ, Բիլեյ , ասա ինձ ,

ն՞ր գործն է
քո արարքներից Իսլամում
, որը ներշնչում է ավելի շատ
հույս , քանզի , ճշմարիտ ,
ես լսել եմ քո սանդալների ձայ
նը
, որը գալիս էր իմ առջև Դր
ախտում :»

(Ի պատասխան դրան , Բիլելը
, թող Ալլահը գոհանա նրանով ,
) ասաց. «

Ոչ մի բան իմ արարքներից չ
ի ներշնչում ինձ այնքան հույս
, ինչ այն
, որ ցանկացած ժամանակ գիշ
երը թե ցերեկը երբ լվացում ե
մ արել
, դրանից հետո անպատճառ ես

աղորթել են
, չհասցնելով կեղտոտվել : »[\[41\]](#)

Ո՛վ է այդ եթովպացի ստրուկը
, որի շնորհիվ և նրա նման թո
ւյլ մուսուլմանների

շնորհիվ Ամենաբարձրյալ Ալլահ
ը լուսաբանել է դուրանական
այաթը

, որը կընթերցվի մինչև Դատ
աստանի օրը :

Մի անգամ քուրեյշական
վերնախավը եկավ Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) մոտ ,
երբ նա նստած էր եթովպիաց
ի Բիլեյի , պարսիկ Սալմանի
, հռոմեացի Սուհեյբի , Ամմարի
, Հաբիբի և ուրիշ թույլ և աղ

քատ հավատացյալների հետ :
Երբ քուրեյշները տեսան նրան
ց Նրա (Խ.Ա.Ո.Ն
) հետ, ապա ասացին . «
Ճշմարիտ , մենք ուզում ենք
, որ դու մեզ հետ առանձին հ
անդիպում անց կացնես
, որին մենք արժանի ենք
, միայն արաբների համար
: Քանզի քեզ մոտ են գալիս
արաբների պատգամավորութուն
ընդ և մեզ անհարմար է
, որ ուրիշ արաբները տեսնեն
մեզ այս ստրուկների հետ :
Երբ մենք գալիս ենք քեզ մոտ
վռնդիր նրանց
, և երբ գնանք , ապա նստիր
նրանց հետ
, եթե ցանկանում ես : »

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «
Լավ

:» Քուրեյշ ցեղի մարդիկ ասաց
ին. « Գրիր մեզ համար նամակ
, որը վկայում է այդ

:« Այդ ժամանակ Մարգարեն
(Խ.Ա.Ո.Ն) կանչեց գրագրին

: Այսպիսով Նա (Խ.Ա.Ո.Ն

) միայն ցանկանում էր գրավե
լ այդ քուրեյշ ցեղի մարդկանց
սրտերը

, քանզի դրանով նա կամրապն
դեր Իսլամը և նրա հետևորդն
երին: Նույնիսկ այսպիսի առաք
ինի նպատակները Իսլամական

Շարիաթով չունեն արդարացու
մ

, եթե դրանք հակառակ են նր

ա սկզբունքներին
. սկզբունքները միշտ սկզբունքն
եր են
, իսկ արժեքները միշտ արժեք
ներ :

Եվ այդ ժամանակ Ալլահը ու
ղարկեց Մարգարեյին (Խ.Ա.Ռ.Ն
) բացահայտում:[\[42\]](#)

« Մի վռնդեք նրանց ,
ովքեր կոչում են իրենց Աստծոն
առավոտյան և մայրամուտից
առաջ, [ձգվելով դեպի Նա :](#)

Դու բոլորովին պատասխանատ
ու չես նրանց համար ,
[և նրանք բոլորովին պատասխ](#)
[անատու չեն քեզ համար :](#)
Եթե դու վռնդես նրանց

, ապա կհայտնվես անօրենների շարքում

: Այսպես մենք գայթակղել ենք որոշներին մյուսներով, որ նրանք ասեն .« Հնարավո՞ր է , որ մեր միջից Ալլահը գթասիրտ է միայն նրանց :

» Արդյոք Ալլահը լավ չգիտի՞ նրանց ովքեր շնորհակալ են :

Երբ քեզ մոտ գալիս են նրանք , ովքեր հավատացել են մեր նշաններին , ասա նրանց . «

Խաղաղությունն ձեզ

:» Ձեր Աստվածը բնորոշել է իր են Գթասիրտ

, և եթե ձեզանից մեկը չարիք է գործել իր անգիտության պատճառով

, հետո ապաշխարիել է և սկսե

լ է անել լավ գործեր
, ապա Նա –
Ներող , **Գթասիրտ է : »**[\[43\]](#)

Եվ այդ ժամանակ
, Ալլահի Մարգարեն (**Խ.Ա.Ո.Ն**
) թողեց իր ձեռքից փաթեթը և
կանչեց մեզ ասելով. «

Խաղաղությունն ձեզ .

**Ձեր Տերը իրեն վերագրել է գո
ւթ :»**

Մի անգամ մենք նստել էինք ն
րա հետ , երբ հանկարծ Նա

(**Խ.Ա.Ո.Ն**

) ցանկացավ վեր կենալ և գն
ալ : Եվ ուղարկվեց .

«

Եղիր համբերատար նրանց հե

տ

, ուլքեր կոչում են իրենց Աստծոն առավոտյան և մայրամուտից առաջ և ձգտում են Նրան : Մի թեքիր նրանցից քո հայացքը
, ցանկանալով այս աշխարհի զարդերը : »[\[44\]](#)

Դրանից հետո Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)

միշտ նստում էր մեզ հետ

, և երբ գալիս էր ժամը , երբ նրան(Խ.Ա.Ո.Ն

) պետք էր հեռանալ

, ապա մենք վեր էինք կանգնում և հեռանում էինք մինչ Նա (Խ.Ա.Ո.Ն

) ինքն էր վեր կանգնում :

Այդպես և այդ եթովպացին
, ով երեկ դեռ ստրուկ էր և
այսոր արդեն դարձել էր տեր
իր հավատքի շնորհի՛վ :

Եկեք լսենք նրա պատմություն
ը այնպես
, ինչպես այն նկարագրել է Խ
ալեդ Մուհամեդ Խալիդը[45]
, թող Ալլահը գթա նրան :

Նա , Բիլել իբն Ռաբահը
, Իսլամում առաջին մուսուլմանը
(աղոթքին կոչ անողը
) , պայթեցրեց օդը կոչով առ Ճշ
մարիտը : Նա ,
Բիլելը կոտրեց կուռքերը :
Նա Բիլելն է
, իսկ ո՛վ չգիտի Բիլելին

, ով հանգրվանեց ամբողջ աշխարհի մուսուլմանների սրտերում և զգացմունքներում: Նա Իսլամի ամենահզոր հրաշքներից է

: Ամեն տաս մուսուլմանների մեջ այն ժամանակվա մինչ օրերս

, և մինչ այն օրը երբ կցանկանա Ալլահը

, միշտ գտնվում են յոթ հոգի ,
ովքեր գիտեն Բիլեյին :

Այսինքն կան տաս միլիոն մարդ

, ովքեր սերունդների և ժամանակի մեջ գիտեն Բիլեյին

, պահպանելով նրա անունը նրա ամբողջ պատմությունը

, այնպես ինչպես գիտեն երկու

հզոր փոխանորդների Աբու Բեք
րի և Ումարի պատմություններ
ը

(թող Ալլահը գոհանա նրանցով
):

Եվ եթե դու հարցնես երեխայի
ն

, ով դեռ սովորում է առաջին
դասարանում Եզիպտոսում

, Պաղեստինում

, Չինաստանում, Ամերիկայում

, Եվրոպայում , Ռուսաստանում

, Իրաքում , Սիրիայում

, Իրանում , Սուդանում

, Թունիսում , Մարոկոյում

, Ալժիրում

, Աֆրիկայի առանձնացված անկ
յուններում , Ասիայի լեռներում

, կամ աշխարհի ցանկացած ա
նկյունում

, որտեղ ապրում են մուսուլմա
ններ .

«Ո՞վ է Բիլել իբն Ռաբահը ,
» ապա նա քեզ կպատասխանի
. «Նա Ալլահի Առաքյալի (
Խ.Ա.Ո.Ն) մուադենն է :

Նա ստրուկ է

, որին տանջում էր իր իսկ տե
րը դնելով քարը նրա կրծքին
, որպեսզի նա երես թեքի կրո
նից , իսկ նա կրկնում էր . » «

Միակ, Միակ

», գիտակցելով այն հավերժութ
յունը , որը տալիս է նրան Իսլ
ամը :

Իմացիր

, որ Իսլամից առաջ Բիլելը եղել էր ոչ ավելին քան ստրուկ , ով արածեցնում էր իր տիրոջ ուղտերը , արմավի դիմաց , **որպեսզի գոյատևի :**

Նա ճշմարիտ էր իր հավատքում և կրոնի հզորության մեջ , որին նա հավատում էր , և որը մեծարեց նրան կյանքում և առանձնացրեց բարձր դիրք Իսլամի պատմության մեջ , արժանի ,

հարգալից և մեծերի մեջ

: Իրոք ,

մարդկության վերնախավի շատ ներկայացուցիչներ , հեղինակություններ և հարուստներ

, չեն հասել այսպիսի հավերժ պատվի , որին արժանացել է Բիլերը , **Եթովպացի ստրուկը :**
Ավելին , շատ պատմական հեռուներ չեն հասել այսպիսի հանրաճանաչության , **որին հասել է Բիլերը :**

Նրա մաշկի մգությունը , բնավորության համեստությունը և ծագումը , մարդկանց նկատմամբ հանգիստ վերաբերմունքը , ինչպես ստրուկի , չէին խոչընդոտում նրան , **երբ Իսլամը թողեց հետք նրա մեջ**
: Այն բերեց նրան բարձր դիրքի , իր ճշմարտության, ջանքերի

, մաքրության
, աշխատասիրության և համոզ
մունքների շնորհիվ :

Մարդիկ ենթադրում էին , որ
Բիլելի պես ստրուկը, հանդիսա
նում էր անհայտ ծագման
, ընտանիքի և բարեկամների մ
արդ

, որը չէր տիրում իր կյանքին
և ինքն հանդիսանում էր իր
տիրոջ իշխանության տակ
, որը գնել էր նրան գումարո
վ

: Նա քայլում և սնվում էր իր
տիրոջ տնային կենդանիների
հետ

, ինչպիսիք են ուղտերը և այլ
կենդանիները :

Նրանք կարծում էին , որ այդ պիսի մարդը , **ոչինչի ընդունակ չէ** և **ոչինչ իրենից չի ներկայացնում :**

Նրանք բոլորը նույնպես համարում էին , որ երբ նա հետևեց Մարգարեյին (**Խ.Ա.Ո.Ն**

) և կարողացավ հավատալ , **ապա շատ քչերը նրա նման կարող էին անել այդ**

: Հետո նա դարձավ Իսլամի և Ալլահի Առաքյալի (**Խ.Ա.Ո.Ն**

) առաջին մուսադենը: Դա այն էր

, որ շատ հայտնի առաջնորդներ Թուրեյշ ցեղից և ուրիշ անվանի մարդիկ , ովքեր ընդունե

լ էին Իսլամ
, կցանկանային անել :

Այո

, նա Բիլել իբն Ռաբահն էր
: Ինչ հերոսություն և մեծություն
ն է արտահայտում մեզ այս անունը . Բիլել իբն Ռաբահ :

Ճշմարիտ այս եթովպիացին
, սևամորթ ստրկուհու
, Համեմի, որդին
: Նա լույս աշխարհ եկավ ստրուկ
, ովքեր պատկանում էին Ումեյյա
ա իբն Իսալաֆ ալ –
Չամիսիին մեքքայից
, և նրա մայրը նրա ստրուկն
երից մեկն էր :

Բիլելը ապրում էր ստրուկի կյանքով
, անց կացնելով օրերը անհմաստ

: Նա ոչինչի իրավունք չուներ և ապագայի ոչ մի հույս.....

Եվ այստեղ հայտնվեցին Մուհամեդի (Խ.Ա.Ո.Ն) բարի լուրերը
, որոնք սկսեցին հասնել նրա ականջին :

Մեքքայի բնակիչները սկսեցին պատմել դրանք միմյանց
, և առաջնորդները , և հյուրերը պատմում էին այդ մասին

: Մանավանդ Ումեյյա իբն Խալաֆը , Ջամիլ ցեղի առաջնորդը

, որին պատկանում էր Բիլելը
:

Այդ ցեղի առաջնորդն էր Ումեյյան

: Եվ մի անգամ նա հաղորդակ
ցվում էր իր ցեղի ներկայացուց
իչների և ընկերների հետ

: Երբեմն նրանք զրուցում էին
Ալլահի Առաքյալի (Խ.Ա.Ո.Ն
) մասին բարկությանը

, վիրավորանքով :

Բայց Բիլելի ականջները այս ս
արսափելի բարկության մեջ ըն
կալում էին նոր կրոնի իրակա
ն պատկերը

, որը կոչ էր Միաստվածության

, բարձր բարոյականության

, հավասարության և ազատության : Նա զգում էր , որ սրանք նոր հատկություններն են այն հասարակության , որում նա ապրում էր : Նրանց ուժեղ խոսակցություններից նա ընկալում էր Մուհամեդի (Խ.Ա.Ո.Ն) արժանիքների , արդարության , վստահելիության և բանականության ճանաչումը :

Այո , ինչ նա լսում էր նրանցից , զարմացնում էր նրան և հետաքրքրությունն առաջացրեց այն բանին , ինչով եկել էր Մուհամեդը (Խ.Ա.Ո.Ն) : Նրանք ասում էին միմյանց . «

Մուհամեդը չի ստել ոչ մի ան
գամ և չի եղել խելագար կամ
հմայող

:Եվ մենք անպատճառ պետք
է նրան որևէ բանով խայտառ
ակենք , որ հեռացնենք նրանի
ց նրանց

, ովքեր կշտապեն դեպի նրա
կրոնը : »

Նա լսում էր , թե ինչպես նրան
ք խոսում են Նրա (Խ.Ա.Ռ.Ն
) հուսալիության

, հավատարմության

, բարոյականության

, բարեգործության և մտածելա
կերպի մասին :

Նա նույնպես լսեց
, թե ինչպես նրանք շշուկով խոսում էին պատճառների մասին
, որոնք դրդեցին նրանց թշնամանալ Նրա (Խ.Ա.Ո.Ն) հետ
: Առաջին պատճառը նրանց հայրերի կրոնին հավատարիմ լինելն էր :

Երկրորդը քուրեյշների վախը կորցնել իրենց մեծությունը
: Այդ մեծությունը հանդիսանում էր նրանց դիրքը ինչպես կրոնական կենտրոն, երկրպագության մայրաքաղաք, ծեսերի, ուխտագնացության վայր ամբողջ Արաբական թերակղզում :

Հետո նախանձը Հաշիմ ցեղին
, որ հենց իրենցից է դուրս ե

կել առաքյալը

, այլ ոչ թե իրենց ցեղից:

Այդ օրը Բիլել իբն Ռաբահը լուսավորվեց Ալլահի Լույսով և իր հոգու խորքում լսեց լավագույնի դողանջը

: Հետո նա գնաց Ալլահի Առաքյալի

(Խ.Ա.Ո.Ն) մոտ և ընդունեց Իսլամ ....

Բիլելի կյանքը Իսլամ ընդունելուց հետո չեղավ հանգիստ

, ինչպես առաջ էր . քուն

, ուտելիք , ըմպելիք :

Նրա Իսլամ ընդունելու լուրը տարածվեց

, ամենուր և հասավ Չամիս ց

եղի առաջնորդներին
, որոնք լցված էին մեծամտությամբ և ընչաքաղցությամբ

: Ամբողջ աշխարհի սատանաները նստեցին Ումեյյա իբն Իսայաֆի կրծքին , ով դիտում էր իր ստրուկի Իսլամ ընդունելու փաստը ինչպես ապտակ բոլոր իրենց

, որը կտանի նրանց դեպի ամոթ և խայտառակություն

: Նրանց եթովպիացի ստրուկը ընդունել է Իսլամ և հետևել է Մուհամեդին :

Ումեյյան ասաց ինքն իրեն . «

Չնայած այս ամենին

, ոչինչ սարսափելի չի եղել ...

Ճշմարիտ , այսօրվա արևը չի

մտնի մայր
, մինչ նրա հետ մայր չի մտնի
այդ դավանափոխ ստրուկի Ի
սլամը : »

Բայց արևը երբեք մայր չմտավ
Բիլելի Իսլամի հետ
: Հակառակը ,
արևը այդ օրը մայր մտավ քո
ւրեյշների կուռքերի և կռապաշ
տության հոգյարքի հետ :

Ինչ վերաբերվում է Բիլելին
, ապա նրա հետ տեղի ունեց
ավ դեպք
, որի արժանապատվությունը ք
նորոշ է ոչ միայն Իսլամին ,
չնայած Իսլամը բավարար է
, այլև նաև ամբողջ մարդկության

ան համար :

Նա հպարտորեն տարավ դաժան և տանջանքները անսասանությամբ , որը բնորոշ է միայն հանճարեղ և վայել մարդկանց

: Ամենաբարձրյալ Ալլահը դարձրեց նրան օրինակ այն բանի , որ մաշկի սև գույնը և ստրկությունը չեն փչացնում հոգու մեծությունը

, եթե այն լցված է հավատքով և ամուր կառչած է իր Արարչից , [հավատալով Ճշմարտությանը](#) :

Բիլելը մատուցեց ուսուցողական դաս բոլորին

, ովքեր ապրում էին նրա ժամ

անակ

, իր կրոնի ներկայացուցիչների
ն և այլ կրոնների ներկայացու
ցիչներին... Դաս

, որը ուսուցանում է

, որ անհատի ազատությունը

և նրա կարևորությունը չի վան
առվում ոսկու կտորով :

Նա առաջին յոթ մարդկանցից

էր , ովքեր բացահայտ հայտար
արեցին իրենց Իսլամ ընդունելու
և մասին Ալլահի Առաքյալի
(Խ.Ա.Ո.Ն) կոչի սկզբում

: Նրանք էին Աբու Բեքրը

, Ամմարը և նրա մայր Սուլմեյ
ան , Սուլեյբը

, Բիլելը և Միկդադը
(թող Ալլահը գոհանա նրանցով
) : Ինչ վերաբերվում էր Ալլահի
Մարգարեյին
(Խ.Ա.Ո.Ն), ապա Ալլահը պաշ
տպանեց նրան հորեղբայր Աբ
ու Տալիբի միջոցով
, ով պաշտպանում և պահպան
ում էր նրան
: Աբու Բեքրին պաշտպանում
էր նրա ցեղը :
Իսկ մնացած մյուսներին վերց
րեցին քուրեյշ ցեղի ներկայացու
լցիչները, հազցրեցին նրանց եր
կաթե հագուստներ և թողեցի
ն թեժ արևի տակ :
Եվ նրանցից բոլորից քուրեյշ ց
եղի ներկայացուցիչները ստաց
ան այն ինչ ուզում էին

, բացի Բիլելից : Ճշմարիտ

, նա տարավ այդ բոլոր տանջանքները հանուն Ալլահի :

Բայց քուրեյշ ցեղի ներկայացուցիչները սովեցին նրան երեխաների ձեռքը

, ովքեր վերցրեցին նրան և սկսեցին քայլել նրա հետ Մեքքայի բնակիչների դիմաց

, և նա չէր հոգնում կրկնել .« Միակ , Միակ ...»[\[46\]](#)

Նրան զգել էին մերկ թեժացած ածուխի վրա :

Այսպես նրանք փորձում էին և տկանգնեցնել նրան իր կրոնից , կամ զոնե սասանեն նրա համոզմունքը

, բայց Բիլելը մերժեց անել այդ
:

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն
) և Իսլամը դարձրեցին այս
թույլ եթովպիացի ստրուկից ու
սուցիչ ամբողջ մարդկության
համար ,
անհատի հարգանքի և նրա ազ
ատության պաշտպանության հ
արցում :

Քուրեյշ ցեղի ներկայացուցիչներ
ընդ հանում էին նրան կեսօրին
, երբ անապատը վերածվում
էր սպանիչ գեհենի և զցում

էին նրան մերկ թեժ քարերի
վրա :

Հետո նրանք բերում էին ծանր քար

, որը հատուկ քաշ էին տալիս ուրիշ տեղից մի քանի հոգի և դնում էին նրա կրծքին

: Այսպիսի վայրի պատիժը շարունակվում էր ամեն օր

: Նույնիսկ այնպես պատահեց

, որ այսպիսի սարսափելի պատժից որոշ մարդկանց սրտերը մեղմանում էին

: Վերջապես նրանք համաձայնեցին թողնել նրան պայմանով ,

որ նա լավ կիսուսի իրենց աստվածների մասին

, նույնիսկ մեկ բառ

, որպեսզի հանգստացնեն իրենց

փառասիրությունը և որ չասեն ուրիշներին

, որ նրանք պարտվել են
իրենց սարուկի անասանություն
ւնից :

Բայց նույնիսկ այդ բառը , որը
նա կարող էր ասել
, չհավատալով իր հոգում և
գնելով իր կյանքը , Բիլելը հրա
ճարվեց արտաբերել ,
քանի որ ցուցաբերում էր գոհո
ւնակություն :

Այո

, նա մերժեց արտաբերել այն ,

փոխարենը սկսեց կրկնել մշտ
ական խոսքերը , « Միակ , Միակ
...»: Նրան ասեցին . « Ասա այն
, ինչ մենք ասում ենք :»

Եվ նա պատասխանեց նրանց զ արմանալի հեզնանքով . «

Ճշմարիտ

, իմ լեզուն չի կարողանում այ դ ասել ... :»

Եվ շարունակեց Բիլելը մնալ տ աք քրտինքի մեջ

, ժայռերում այնքան ժամանակ , մինչ չանցան նրա մոտով մա րդիկ , **ովքեր բարձրացրեցին նրան :**

Նրանք հազցրեցին նրա պարա նոցին թել և հրամայեցին իրեն ց երեխաներին վազել նրանով

Մեքքայի լեռներով և փողոցնե րով

, բայց Բիլելը չարտաբերեց իր

լեզվով ոչինչ
, բացի սուրբ խոսքերից . «
Միակ , Միակ ... :»

Երբ եկավ գիշերը , նրանք սկսեցին վիճել նրա հետ . «

Վաղը ասա լավ խոսքեր մեր աստվածների մասին : Ասա .«

Մեր տերը ավ-

Լատը և ավ Ուզան ,

իմ երդումների և գործերի համար

: Մենք հոգնեցինք քեզ տանջել , կարծես մենք մեզ ենք տանջում ...» »

Իսկ նա բարձրացրեց զլուխը և արտաբերեց . « Միակ , Միակ ...»

Ումեյյա իբն Իսայաֆը հարվածեց նրան

, լի բարկությանը և սկսեց բռնապետել

.« Ո՞ր դժբախտությունն է ուղարկել քեզ մեզ, օ,

չարիքի ստրուկ

: Երդվում եմ ալ-Լատուվ և ալ-Ուբդու

, ես անպատճառ կդարձնեմ քեզ նայելու առարկա ստրուկների և տերերի համար :»

Իսկ Բիլելը պատասխանեց

, հավատացյալի լիարժեք գիտակցությանը և մաքրությանը .«

Միակ Միակ .....»

Եվ այստեղ սկսեցին հակառակ
վել և խոսել նրա հետ
, ով սպառնում էր Բիլելին
, զղչալով նրա համար, ասելով
.« Սանձիր քո զայրույթը
, օ, Ումեյյա : որդվում եմ ալ-
Լատով
, նա չի պատժվի այսօրվանից
սկսած :

Ճշմարիտ Բիլելը մեզանից է և
նրա մայրը մեր ստրկուհին :
Եվ նա չի գոհանա , եթե քուր
եյշ ցեղի ներկայացուցիչները
վատ արտահայտվեն և ծաղրե
ն մեզ նրա Իսլամ ընդունելու
պատճառով :»

Բիլելը ուշադիր նայեց նրանց իս
որամանկ և սուտ երեսներին

: Բայց նրա շրթունքներին առկա
այժեց ժպիտ

, նման վաղորդյան լույսի :

Եվ այստեղ նա արտաբերեց հա
նգաստույթյամբ

, որը բռնկեց նրանց . « Միակ,
Միակ..... »

Եկավ հաջորդ օրը և համարյա
ա կեսօր էր

: Բիլելին դուրս տարան թեժ շո
գի

, իսկ նա համբերատար էր և
հնազանդ , կանգուն և առողջ

: Այն պահին երբ նրանք նրա
ն տանջում էին , նրանց մոտ
դուրս եկավ Աբու Բեքր սա-
Սադիքը

(թող Ալլահը գոհանա նրանով)

, և բղավեց

.« Արդյոք դուք չե՞ք վախենում
Ալլահից :

Կսպանեք մարդուն միայն նրա
համար որ նա ասում է »

Իմ Տերը Ալլահն է : «Մինչ ե՞րբ
» : Բայց Ումեյյան ասաց. «

Դու փչացրել ես նրան և այդ
իսկ պատճառով ես նրան պ
ատժում եմ այնպես

, ինչպես հիմա տեսնում ես :»

Իսկ Աբու Բեքրը

(թող Ալլահը գոհանա նրանով

), գոչեց Ումեյյա իբն Խալաֆին

. «

ահա վերցրու գունար ավելին
քան նա արժե

, բայց տուր նրան ազատությո
ւն :»

Կարծես Ումեյյան խորտակվեց
, իսկ նրան մոտեցավ փրկիչ նա
վակը

: Նրա հոգին հանգստացավ և
փառարանվեց ,
երբ նա լսեց , որ Աբու Բեքրը
(Թող Ալլահը գոհանա նրանով

), առաջարկեց փրկագին Բիլել
ի ազատման համար

: Քանզի իրենց հոգիների հիա
սթափությունը կոտրելու Բիլելի
ն հասավ գազարթնակետին

: Եվ նաև նրանք վաճառական
ներ էին և հասկացան

, որ նրա վաճառքը նրանց հ
ամար կլինի ավելի ձեռնտու ,
քան նրա մահը :

Նրանք վաճառեցին Բիլեյին Աբու
և Բեքրին

(թող Ալլահը գոհանա նրանով)

, ով անմիջապես ազատեց նրան

, որից հետո Բիլեյը գրավեց իր արժանի տեղը ազատ մարդկանց շարքում :

Երբ աս - Սադիքը

(թող Ալլահը գոհանա նրանով)

, բռնեց Բիլեյի արմուկը իր թևի տակ

, տանելով նրան ազատության

, Ումեյյան ասաց նրա ետևից .«

Վերցրու նրան

, քանզի երդվում եմ ավ –

Լատով և ավ- Ուզով

, եթե դու ցանկանայիր գնել ն

րան միայն տասներկու դրհամով
, ապա ես կվաճառեյի քեզ նրան :»

Աբու Բեքրը (թող
Ալլահը գոհանա նրանով), գիտ
ակցում էր , որ այս խոսքերում
մ սահում է հուսահատություն
և հիասթափություն
, կարող էր և չպատասխանել
, բայց քանի որ պետք էր պա
շտպանել եղբոր արժանապատ
վությունը
, որը դարձել էր Բիլելը
, նա պատասխանեց Ումեյյային
. « Երդվում եմ Ալլահով
, եթե դուք պահանջեյիք ինձա
նից հարյուրապատիկ անգամ

շատ արժեք նրա համար
, ես անպայման կվճարեյի այն :
»

Եվ նա ուղևորվեց իր ուղեկցոր
դով Ալլահի Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ո.Ն

) մոտ, տանելով նրան Բիլեյի
ազատման ավետիսը :

Այդ օրը մեծ տոնախմբություն
էր :

Ալլահի Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն
) հավատացող մուսուլմանները

, անասան տանում էին քուրեյ
շների կողմից հալածանքները
Մեքքայում

: Եվ այդժամ Ալլահի Առաքյալ

ը (Խ.Ա.Ռ.Ն

) հրամայեց նրանց ներգաղթել Մեդինա

, որպեսզի այնտեղ նրանք գտնվեն անվտանգության մեջ և հեռու հեթանոս քուրեյշների տանջանքներից :

Ալլահի Առաքյալի (Խ.Ա.Ռ.Ն)

դիրքի անրապնդումից և մուսուլմանների Մեդինայում մնալեց հետո , Նա (Խ.Ա.Ռ.Ն

) օրինականացրեց կոչը (ազանը), աղոթքից առաջ :

Եվ ո՞վ դարձավ կանչողը (մուազան)

հինգ անգամ ամեն օր :

Եվ ո՞վ բացականչեց այդ հորիզոնի միջով , փառաբանելով

Ալլահին և արտահայտելով Մի
աստվածության խոսքը :

Իսկապես դա Բիլելն էր
: Տասներեք տարի տանջանքնե
րից և տանջալից կրակներից
հետո նա բարձրաձայն հայտա
բարեց , որ « Ալլահը Միակն է
, Միակն է ...»:

Այսօր Ալլահի Առաքյալի
(Խ.Ա.Ո.Ն

) ընտրությունը ընկավ նրա վր
ա

, որ նա դառանա առաջին մու
ազանը Իսլամում :

Իր բարձր և թափանցող ձայնով
նա տարածեց խոսքը
, որը լցնում էր սիրտը հավատ
քով

, իսկ լսողությունը հանգստութ
յամբ .

« Ալլահը Մեծ է , Ալլահը Մեծ է

Ես վկայում եմ

, որ չկա աստված արժանի երկ
րպագության , [բացի Ալլահից](#) :

Ես վկայում եմ

, որ չկա աստված արժանի եր
կրպագության , [բացի Ալլահից](#) :

Ես վկայում եմ

, որ [Մուհամեդը Ալլահի Առաքյ
ալն է](#) :

Ես վկայում եմ , որ [Մուհամեդ
ը Ալլահի Առաքյալն է](#) :

Շտապեք աղոթքի
, Շտապեք աղոթքի ,

Շտապեք փրկության ,
Շտապեք փրկության ,

Ալլահը Մեծ է , Ալլահը Մեծ է .

Չկա աստված, արժանի երկրա
ագման , **բացի Ալլահից :**»

Բայց քուրեյշ բազմաստվածներ
ը չհանգստացան , տեսնելով
, **ինչպես է այդ երիտասարդ կր
ոնը տարածվում և մեծանում է
ը նրա հետևորդների քանակը
: Շուտով բռնկվեց մարտ քուր
եյշների բանակի և մուսուլման
ների միջև
, **ուլքեր մոտեցան Մեդինային :****

Դաժան էր շարունակվում պատերազմը:

Այդ օրը Բիլելը գնաց առաջին մարտի

, որին ներգրավվել էր Իսլամը

, **Բադրի ճակատամարտը** :

Դա այն մարտն էր

, որի նախաբանն էր «Միակ

, Միակ:»

Դա Ալլահի Մարգարեյի

(**Խ.Ա.Ո.Ն**) հրամանն էր :

Հենց այս մարտում քուրեյշները ունեցան ամենամեծ կորուստները, **և առաջ անցան կռվելու նրանց բոլոր առաջնորդները մուսուլմանների հետ** :

Ումեյյա իբն Խալլաֆը որոշեց

դուրս չգալ և չմասնակցել այս

մարտին : Նա
, ով երեկ Բիլեյի տերն էր և
վայրի ձևով պատժում էր նր
ան :

Նա որոշել էր դուրս չգալ և սպ
ասել
, եթե չլիներ նրա ընկեր Ուկբա
իբն Աբու Մուխար :

Երբ նրան հասավ լուրը , որ
Ումայան սպասում է
, նա վերցրեց թավան իր աջ
ձեռքը և դուրս եկավ մինչ հա
նդիպեց Ումեյյային
, որը նստած էր իր ցեղակիցն
երի հետ

: Ուկբան զգեց թավան Ումեյյա
յի դիմաց և ասաց. «

Օ, Աբու Ալի ,

տապակիր ուտելիք սրա վրա
, քանզի ճշմարիտ դու կանանց
ից ես : »

Սրան Ումեյյան բացականչեց
.« Թող Ալլահը քեզ այլանդակի
և այն ինչով դու եկել ես : »

Սրանից հետո , նա չգտավ ոչ
մի արդարացում և դուրս եկ
ավ մարտնչողների հետ :

Որքան գաղտնիքներ լոնի ճակ
ատագիրը , որը բացահայտում
և ցուցադրում է դրանք

: Ուկրա իբն Մուխար ամենամե
ծ դրդիչն էր Ումեյյայի համար
տանջելու Բիլելին և նրա նմա
ն թույլ մուսուլմաններին :

Իսկ այսօր նա անձամբ դրդեց
Ումեյյային դուրս գալ Բադրի ճ

ակատամարտ

, որտեղ նա կգոհվի

: Որքեղ կգոհվի նաև Ուկրբան :

Ումեյյան այն մարդկանց թվից է
ր , ովքեր խուսափում էին պա
տերազմից :

Եվ եթե չլիներ Ուկրբայի գալու
ստը , ով խայտառակեց նրան

, ինչպես մենք տեսանք

, ապա նա դուրս չէր գա :

Բայց Ալլահը իրագործում է իր
հրամանը

, թող դուրս գա Ումեյյան

, քանզի նրա և ստրուկների մե

ջ

, ովքեր Ալլահի ստրուկներն են

, կար հին հաշիվ :

Եկավ վճարման ժամը և պարտ
ատերը դեռ չէր մահացել :
Ինչպես դու քեզ կպահես
, այնպես էլ քեզ հետ ուրիշները
կվերաբերվեն :

Ճշմարիտ ,
ճակատագրին հանո է ծիծաղել
բռնապետերի վրա
: Ուկրբան , որի դրդմանը լսում

էր Ումեյյան , հետևում էր իր կր
քերին և տանջում էր անմեղ
հավատացյալներին

: Ուկրբան իր ձեռքերով ուղարկ
եց Ումեյյային մահվան

: Եվ ու՞մ ձեռքով :

Բիլելի և միայն նրա : Ձեռքեր
, որոնք շղթայում էր Ումեյյան

և տանջում էր նրանց տիրոջը
հարվածներով և տանջանքներով
:

Հենց այդ ձեռքերով այսօր
, Բեդրի մարտում
, նշված ժամանակ քուրեյշների
դեմ պայքարում
, ուլքեր նվաստացնում էին մուս
ուլմաններին ճնշմամբ և ասելը
լթյամբ :

Այդպես ամեն ինչ տեղի ունեց
ավ :

Երբ սկսվեց մարտը երկու խմբ
երի միջև և մուսուլմանների կ
ողմը ցնցվում էր «Միակ , Միակ
» կարգախոսով
, Ումեյյայի սիրտը անհանգստա

ցավ

, նրա մոտ եկավ սուրհանադակ : Բառը

, որը դեռ երեկ կրկնում էր ստրուկը, գտնվելով վախի և սանջանքների մեջ

, այսօր դարձել է կրոն և նոր Ումմա ընդհանուր առմամբ :

« Միակ , Միակ » այսպե՛ս :

Այս արագությամբ և այս հզորությամբ :

Խաչվեցին թրերը և բռնկվեց մարտը

.... Երբ մարտը մոտենում էր ավարտին

, Ումեյյա իբն Խալլաֆը նկատեց Աբդուռահմեն իբն Աուֆին (թող Ալլահը գոհանա նրանով)

, ավաի Առաքյալի(**Խ.Ա.Ո.Ն**
) հետևորդին

, և խնդրեց նրան դառնալ իր
գերին, **որպեսզի պահպանի իր
կյանքը**

: Աբդուռահմեն իբն Աուֆը
(թող Ալլահը գոհանա նրանով
) , ընդունեց այդ խնդրանքը
, **պաշտպանեց նրան և դարձրեց
եց իր գերին: Հետո շարժվեց
նրա հետ մարտի մեջտեղը ու
ազմագերիների ճամբար :**
Ճանապարհին նրանց նկատեց

Բիլելը և հարցրեց բարձրաձայ
ն .

« Անհավատների գլխավոր Ում
եյա իբն Իսայաֆ

: Այսօր չկա նրան փրկություն

:»

Նա բարձրացրեց իր թուրը , ո
րպեսզի կտրի գլուխը , որը ճ
նշվում էր մեծամտությամբ և
փառասիրությամբ

: Բայց Աբդուռահմեն իբն Աուֆ
ը (թող Ալլահը գոհանա նրանով
) , բացականչեց . « Օ, Բիլել
, նա իմ գերին է ....»

Գերի այն ժամանակ , երբ պա
տերազնը մոլեգնում էր

: Գե՛րի , այն ժամանակ երբ ն
րա թուրը հենց նոր թափում է
ր մուսուլմանների արյունը : Ոչ

, այդ ըստ Բիլելի ծաղր էր

: Իսկ Ումեյյան քնժիժաղում և
ծաղրում էր

, զգալով իր անվտանգությունը

: Ճաղրում էր ամբողջ հոգով ,
այդ օրվա համար :

Բիլելի կարծիքով , նա միայնակ
չէր կարող վերցնել գերունն իր
կրոնով եղբոր ձեռքից

: Եվ այդ ժամանակ Բիլելը դի
մեց քարձրաձայն մուսուլմաններ
րին .« Օ, Ալլահի օգնականներ ,
անհավատության գլխավորն է Ո
ւմեյյա իբն Խայսաֆը

: Այսօր չկա նրան փրկություն

:» Այս կոչին պատասխանեց մ
ուսուլմանների մի ջոկատ

, որոնց թերը հասան նպատ
ակին և թափեցին արյուն :

Նրանք հասան Ումեյյային և նր
ա որդուն

, ով կռվում էր քուրեյշների հե

տ

: Եվ Աբդուռահմեն իբն Աուֆը
(թող Ալլահը գոհանա նրանով)

, չկարողացավ ոչինչ անել :

Նա նույնիսկ չկարողացավ պահ
ել նրա դանակը

, որը պահպանում էր գոտին :

Բիլելը երկար հայացք գցեց Ու
մեյայի մարմնին, որը ընկավ թ
րերի զարկերից

, հետո արագ հեռացավ և բա
րձրաձայն կոչեց . « Միակ ,
Միակ ... »

Ես չեմ կարծում

, որ մենք իրավունք ունենք խն
դրել Բիլելին ներել Ումեյային,
այս պարագայում

: Բայց եթե Բիլելի և Ումեյյայի հանդիպումը կայանար ուրիշ իրավիճակում

, ապա մենք կարող էինք մեզ թույլ տալ Բիլելին խնդրել , **որ նա ների Ումեյյային**

: Քանզի այդպիսի հավատքով և աստվածաված մարդը ինչպիսին Բիլելն էր , **չէր լինի գժուծ ներելու**

: Բայց նրանց հանդիպումը տեղի ունեցավ պատերազմի ժամանակ

, **որտեղ ամեն մեկը կողմերից եկել էր սպանելու իր հակառակորդին :**

Թրերը փայլփլում էին

, սպանվածները ընկնում էին

, նպատակները տապալվում էին
: Հետո Բիլելը տեսնում էր Ում
Եյային

, ով իր մարմնի վրա կենդանի
տեղ չէր թողել :

Ինչպե՞ս և որտե՞ղ է նա նրան
հանդիպում

: Նա տեսնում է նրան մարտի
դաշտում , որը իր
ն թրերով հավաքում է իր ավ
արը

, կտրելով մուսուլմանների գլու
խները :

Եվ եթե մեկ ակնթարթ անգամ
նա հասներ Բիլելի գլխին

, ապա անպատճառ կկտրեր այ
ն :

Այդպիսի իրավիճակներում
, երբ հանդիպում են երկու մար
տիկ , ոչ մի բանական
, արդար մարդու մոտ միտք չի
ծագի , որպեսզի հարցնեն Բիլել
ին ,«

Ի՞նչու դու նրան գեղեցիկ չես ն
երել :»

Անցնում էին օրեր

: Մեքքան բաց էր ....

այնտեղ մտավ Ալլահի Առաքյալ
ը (Խ.Ա.Ո.Ն) ,

շնորհակալ լինելով և փառաբան
ելով Ալլահին,

գլխավորելով մուսուլմանների հ
ազարավոր բանակը :

Առաջին հերթին նա գնաց Քար
ա : Դա սուրբ վայր է

, որտեղ քուրեյշները հավաքել էին կուռքերին տարվա օրերի քանակությամբ :

«

Հայտնվել է ճշմարտությունը և անհայտացել է սուտը :

Ճշմարիտ, սուտը դատապարտված է վախճանի :»[\[47\]](#)

Այս օրվանից ոչ մի ալ – Լատ, ալ-Ուզի, կամ Հուբայա :

Այս օրվանից սկսած, մարդը չի ստորանա քարի կամ արձանի :

Եվ չեն երկրպագի ոչ ոքի նույնիսկ իրենց հոգու մի մասնիկով բացի Ալլահից, որին ոչ ոք նման չէ

, Նա Մեկն է, Միակը
, Հզորը և Բարձրյալը :

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն
) մտավ Քարա ,
իր հետ տանելով Բիլելին

: Նա (Խ.Ա.Ո.Ն),
մտավ խորքը , մինչ դեմ առ դե
մ չկանգնեց հյուսված լարերի
, որոնք ներկայացնում էին Աբր
ահամին (Խ.Ա.Ո.Ն

), ով գուշակում էր աղեղներով :
Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն
) , շատ բարկացավ և ասաց. «

Թող Ալլահը կործանի նրանց
: Մեր նախահայրը չէր գուշակո
ւմ աղեղներով :

Աբրահամը ոչ հրեա էր
, ոչ էլ քրիստոնյա

, բայց նա միաստված էր
, մուսուլման և բազմաստվածն
երի թվից չէր :» Հետո Նա
(Խ.Ա.Ո.Ն),

հրամայեց Բիլելին բարձրանալ
Քարա և ասել ազան :

Բիլելը այդպես էլ արեց
: Ինչ հրաշալի է այս ժամանակ
ը , վայրը և իրավիճակը :

Կյանքը Մեքքայում կանգ առա
վ

: Հազարավոր մուսուլմաններ կ
անգնեցին ինչպես մի հանգիստ
մարմին ,

կրկնելով ազանի այդ խոսքերը
Բիլելի ետևից :

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն),
) , դիմեց Մեքքայի բնակիչներին
հետևյալ խոսքերով . « Օ,
քուրեյշիտներ .

Ճշմարիտ , Ալլահը մաքրել է ձե
զ տգիտության մնացորդներից
և նախնիներին սրբացնելուց ....
Բոլոր մարդիկ առաջացել են Ա
դամից
, իսկ Ադամը ստեղծվել է կավից
...»

Եվ Նա (Խ.Ա.Ո.Ն), ավարտեց ի
ր կոչը ասելով .« Օ,

Մեքքայի բնակիչներ

: Ի՞նչ եք կարծում

, ի՞նչպես ես կվարվեմ ձեզ հետ

:» Նրանք պատասխանեցին . «

Բարի ձևով

, քանզի դու մեծահոգի եղբայ

ը ես և մեծահոգու որդի :

» Նա (Խ.Ա.Ո.Ն

) պատասխանեց . « Գնացեք

, քանի որ դուք ազատ եք :

» Իսկ բազմաստավածները իրենց տներում չէին դադարում կրկնել .« Նա՞

է այն Մուհամեդը իր աղքատներով

, որոնց դեռ երեկ դուրս էինք մղում այս հողերից :

Նա՞ է իրականում և նրա հետ տասն հազար հավատացյալներ :

Նա՞ է իրոք

, ում հետ մենք մարտնչել ենք

, վտարել և սպանել ենք նրա ամենամոտ մարդկանց :

Նա՞ է , իրոք

, ով հենց նոր մեզ էր դիմում

, երբ մեր կյանքերը նրա ձեռքե
րում էին և Նա ասաց մեզ, «
Գնացեք, քանզի դուք ազատ եք
:»

Բիլելը շարունակում էր ապրել
Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն
) հետ

, ներկա էր լինում նրա հետ բոլ
որ հավաքույտներին

, կոչում էր աղոթքի , պաշտպա
նում և պահպանում էր երկրպ
ագության բոլոր ծեսերը այս հ
զոր կրոնի

, որը հանեց նրան մթությունից
դեպի լույս

, ստրկությունից ազատություն :

Իսլամի աստիճանը բարձրացավ
, իսկ նրա հետ բարձրացավ մ
ուսուլմանի աստիճանը

: Ամեն օր Բիլելը մոտենում էր
Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն
) սրտին, ով նրան նկարագրում
էր այսպես .« Բիլելը
, Դրախտի բնակիչներից մեկն է
: »

Բայց դրա հետ մեկտեղ
, Բիլելը մնում էր մեծահոգի և
համեստ :

Նա համարում էր իրեն միայն
« եթովպացի
, ով դեռ երեկ ստրուկ էր : »

Մի անգամ նա գնաց հար
սնախոսության իր և իր եղբոր

համար , երկու քույրերի մոտ :
Նա ասաց այդ աղջիկների հորը
. « Ես բիւելն եմ
, իսկ սա իմ եղբայրը
, Աբդանը Եթովպիայից :
Մենք մոլորված էինք
, բայց Ալլահը տարավ մեզ ճիշ
տ ուղղով :
Մենք ստրուկներ էինք
, բայց Ալլահը մեզ ազատեց :
Եթե դուք մեզ ամուսնացնեք մ
եզ ,
ապա փառք Ալլահին դրա համ
ար , իսկ եթե մերժեք
, ապա Ալլահը Մեժ է : »

Բիւելը չմնաց ստրուկ
: Հակառակը
, Իսլամի շնորհիվ նա դարձավ

տեր :

Մի՞թե երկրորդ փոխանորդը Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն), Օմար իբն ալ – Խատաբը (փող Ալլահը օրհնի և ողջունի նրան), ասաց քո մասին .« Աբու Բեքր , մեր տեր և ազատեցիր մեր տիրոջը : »

Ալլահի Առաքյալը (Խ.Ա.Ո.Ն) մեռնելիս , գոհ էր Աբու Բեքրից (թող Ալլահը գոհանա նրանով) ,և հրամայեց նրան խնամակալել մուսուլմանների գործերը : Բիւելը գնաց Ալլահի Առաքյալի (Խ.Ա.Ո.Ն) փոխանորդի մոտ և ասաց նր

ան . «

Օ, Ալլահի Առաքյալի փոխանորդ

: Ճշմարիտ Ալլահի Առաքյալը (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «

Սահմանի պահպանումը գիշեր և ցերեկ ավելի լավ է քան մեկ ամիս պահք պահելը և աղոթելը : Եվ եթե

, սահման պահպանողը մահանա

, ապա նրան շարունակվում է գրվել իր լավ գործերը, որոնք նա արել է առաջ և շարունակում է հասնել նրա սահմանը

, և նա կլինի ապահովագրված գայթակողոյից :

»[48] Ինչին Աբու Բեքրը

(թող Ալլահը ն գոհանա նրանով

), ասաց. «

Եվ ի՞նչ ես դու ցանկանում ,
օ, Բիլեյ :» Նա պատասխանեց .

« Ես ուզում եմ պաշտպանել և
ահմանները, մինչ մահ :»

Աբու Բեքրը (թող Ալլահը գոհ
անա նրանով), ասաց. «

Իսկ ո՞վ կկանչի մեզ աղոթքի
:» Բիլեյը պատասխանեց և նրա
աչքերը լցվեցին արցունքով . «

Ճշմարիտ

, ես ոչ ոքի համար չեմ անի և
զան Ալլահի Մարգարեյից

(Խ.Ա.Ո.Ն) հետո

:» Աբու Բեքրը

(թող Ալլահը գոհանա նրանով

), ասաց. «

Մնա և ազան կանչիր մեզ համ
ար , օ , Բիլեյ :»

Բիլելը ասաց.

«Օ, հավատացյալների տիրակալ
:

Եթե դու գնել և ազատել ես ինձ
միայն քեզ համար

, ապա պահիր ինձ

: Իսկ եթե դու գնել և ազատել
ես ինձ հանուն Ալլահի

, ապա թող ինձ և իմ գործերը
Ալլահին :»

Աբու Բաքրը

(թող Ալլահը գոհանա նրանով
) , ասաց. «

Ես ազատել եմ քեզ հանուն Ալլ
ահի , օ, Բիլել :

Ես ազատել եմ քեզ հանուն Ալլ
ահի, օ, Բիլել ....»

Բիլելը գնաց Շեմ ,**(Դամասկոս)** ,
որպեսզի մնա այնտեղ պաշտպանի սահմանները
, այնքան ժամանակ
, մինչ չի տեսել Ալլահի Մարգարեյին **(Խ.Ա.Ո.Ն)** իր երագում
, ով ասաց նրան . «

Այս ի՞նչ չորություն է , օ, **Բիլել**
: Ի՞նչն է խանգարում քեզ այցելել մեզ : »

Դրանից հետո **Բիլելը** տխրեց և
մեկնեց **Մեդինա**

: Հասնելով **Ալլահի Մարգարեյի**
(Խ.Ա.Ո.Ն

) գերեզմանին, նա սկսեց լաց և
ինել նրա կողքը և հետո հանդիպեց
Հասանին և **Հուսեյնին**

: Նա համբուրեց նրանց և սեղմեց
իրեն :

Իսկ նրանք ասացին նրան .«

Կանչիր ազան : »

Այստեղ նա բարձրացավ մզկիթ
ի տանիք և սկսեց կանչել մար
դկանց աղոթքի, բարձրացնելով

իր փափուկ և խեղճացած ձ
այնը : Երբ նա արտաբերեց «
Ալլահը Մեծ է , Ալլահը Մեծ է
» , Մեդինան

, որը արդեն լսել էր այդ փափ
ուկ ձայնը Ալլահի Մարգարտյի
(Խ.Ա.Ո.Ն) օրոք , ցնցվեց

: Իսկ երբ նա արտաբերեց «Ես
վկայում եմ

, որ Մուհամեդը Ալլահի Առաքյ
ալն է »

, մարդիկ դուրս եկան իրենց տ
ներից , կրկնելով նրա ետևից և
լացելով

: Նա չէր դադարում կանչել ազան իր մեղմ և փառահեղ ձայնով : Դա այն պատճառով էր , որ նա

չարտաբերեց իր ազանում «
Ես վկայում եմ

, որ Մուհամեդը Ալլահի Մարգարեն է

» այբան ժամանակ , մինչև նրան չեն գալիս հիշողությունները :

Նա չդիմացավ և իջեցրեց իր ձայնը տխրության ճնշման տակ , խեղդվելով բառերով ,
իր արցունքներով :

Վերջին նրա ազանը կատարվեց հավատացյալների առաջնորդ , Օմարի (թող Ալլահը գոհանա ն

րանով

), այցելության ժամանակ Շեմ
(Դամասկոս

): Մարդիկ դիմել էին նրան ,
որ նա թույլ տա բերել Բիլելի
ն

, որ նա ազան կանչի գոնե մե
կ աղոթքից առաջ

: Հավատացյալների առաջնորդը
հրավիրեց Բիլելին

: Աղոթքի ժամը արդեն հասել
էր և նա

(թող Ալլահը գոհանա նրանով

), ցանկացավ

, որ ազան կանչի Բիլելը

: Նա բարձրացավ վերև և կ
անչեց ազան

: Հետևորդները , ովքեր տեսել է
ին Ալլահի Մարգարեյին (

Խ.Ա.Ո.Ն

) կենդանի, Բիլելի հետ , արտասովորին :

Նրանք արտասովորում էին այնպես

, որ երբեք առաջ չէին արտասովորել : Իսկ Օմարը

(թող Ալլահը գոհանա նրանով), արտասովորում էր ամենից ու ժգին :

Նա պաշտպանում էր Շեմ երկրների սահմանները այնպես

, ինչպես վաղ ցանկանում էր

: Այնքան ժամանակ մինչև չեկավ նրա ժամանակը

: Նրա կինը նստել էր նրա կողքին մահվանից առաջ և ասում էր .« Օ, դժբախտություն :»

Իսկ Բիլելը բացելով իր աչքերը
, ամեն անգամ կրկնում էր . «
Օ,

Երջանկություն:» Հետո նա փչե
ց իր վերջին շունչը, ասելով
.« Վաղը մենք կհանդիպենք մե
ր սիրելիներին.

Մուհամեդին և նրա հետևորդ
ներին .....

Վաղը մենք կհանդիպենք մեր
սիրելիներին

. Մուհամեդին և նրա հետևոր
դներին ..... »

Նա մոտավորապես վաթսուներե
ք տարեկան էր

: Նրան հուղարկավորեցին Փոք
ր Դարպասների մոտ

, Դամասկոսի գերեզմանատանը

, որում հանգստանում է Իսլամի ամենահանճարեղ մարդկանց ից մեկի անյունը
, ով կանգնել էր ժայռի պես , պաշտպանելով համոզմունքների հաստատությունը ցուցաբերելով անձնագոհություն հանուն Ճշտի

: Թող Ալլահը գոհանա քեզանով , օ, Բիլել :

ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՎԱՐՏԸ

Ինչ մեծություն
, արժանապատվություն և բարձրություն է թողնում այս կրոնը իր հետևորդների սրտերում
: Իրապես , դա Ճշմարտության ձայնն է

, որը խառնվել է սրտերի մոզափ կով և արել է այն կապված և ենթարկված հզոր Ալլահին : Նա թույլ է տալիս մոռանալ ցանկացած ցավ և դժվարություն , որը կարող ես հանդիպել Նրա ճանապարհին : Ավելին , այն համարվում է հաճույք նման նրա

, որը զգում են իրենց կրքերին տրվելով , երբ հանձնվում են նրան :

Բայց որքա՞ն մեծ է տարբերությունը հաճույքի և կրքի միջև , որոնք ծնում են ափսոսանք և դրանից հետո զալիս է կորուստ :

Իսկ հաճույքը ծնում է հավերժություն

, որը զարդարվում է երանուլթյամբ : Իրոք

, նրանք ընտրել են ճիշտ ուղի, որը կտանի նրանց երջանկություն

, որը նրանք կգտնեն Ալլահի մոտ :

Իրականում այն բանին հասնելը

, ինչին նրանք հասան այդ երջանկությունից , դժվար չէ

, բայց կարիք ունի համարձակության և փոխվելու հնարավորության

: Իրականում , նրանք իմացան,

որ Դրախտի ճանապարհը , որին նրանք ձգտում են , Ալլահի Առաքյալին (Խ.Ա.Ո.Ն

) հետևելն էր

, ուն քնորոշ չէր սուտը
, դավանանությունը կամ երդմ
նազանցությունը

: Լսեք նրանց ճառերը Իսլամ
ընդունելուց առաջ :

Աբու Սուֆյան իբն Հարբը
(թող Ալլահը գոհանա նրանով
) , հաղորդեց այն մասին
, որ Հերակլը ուղարկեց նրա ե
տևից

, երբ նա ուղեկցում էր քուրեյ
շների քարավանը

: Նրանք զբաղվում էին առևտր
ական գործերով Շեմում

, և այդ այն ժամանակ էր երբ
Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն
) , խաղաղության դաշինք կնքեց
Աբու Սուֆյենի և մյուս անհ

ավաստ քուրեյշների հետ

: Աբու Սուֆյենը իր ընկերների հետ ժամանեց կայսրի մոտ , Իլիա

, որը եղ չերակլը , գտնվելով Հռոմի հայտնի մարդկանց շրջ ապատում

, կանչեց նրանց պալատ

: Կանչելով նրանց և իր գրագր ին նա հարցրեց . «

Ո՞վ է ձեզանից համարվում ամ ենամոտիկ բարեկամը այն մա րդուն , ով պնդում է

, որ ինքը մարգարե է : »

Աբու Սուֆյենը ասաց.

-Ես պատասխանեցի . «

Ամենամոտիկը նրանցից , հանդ

իսանում եմ ես

:» Այդ ժամանակ նա ասաց.

« Մոտեցրեք նրան մոտիկ ինձ , իսկ նրա ընկերներին կանգն եցրեք նրա մեջքի ետևում ,»

և հրամայեց իր գրագրին . «

Ասա նրանց

, որ ես հարցնելու եմ նրան ա յն մարդու մասին , և եթե նա ստի ինձ

, թող նրանք մեղադրեն նրան ստի մեջ :» Եվ

, երդվում եմ Ալլահով

, եթե ես չամաչեյի նրանից , ո

ր հետո նրանք կպատմեյին իմ

ստի մասին , **ապա անպատճ**

առ կասեյի նրա մասին սուտը

: Հետո Հերակլը տվեց ինձ նրա

մասին առաջին հարցը.

« Ինչպիսի՞ն է նրա ծագումը և դիրքը ձեր մեջ :

» Ես պատասխանեցի . «

Նա ազնվագարն ծագում ունի

:» Նա հարցրեց .

« Հայտարարե՞լ էր ձեզանից որ և է մեկը այդպիսի քան առաջ

:» Ես պատասխանեցի . « Ոչ

»: Նա հարցրեց , «

Եղե՞լ է որևէ մեկը նրա նախորդներից կառավարիչ

:» Ես պատասխանեցի. « Ոչ »

; Նա հարցրեց .«

Իսկ ո՞վ է հետևում նրան

, անվանինե՞րը, թե հասարակ

մարդիկ : » Ես պատասխանեցի ,

« Ավելի շուտ հասարակ մարդիկ :

» Նա հարցրեց .

« Նրանց քանակը ավելանու՞մ

, թե պակասում է

:» Ես պատասխանեցի. «

Ավելանում է :» Նա հարցրեց

.« Իսկ մերժում է որևէ մեկը
նրա կրոնը ընդունողներից դժ
գոհության պատճառով :

» Ես պատասխանեցի . « Ոչ»

: Նա հարցրեց . «

Պատահե՞լ է ձեզ , մեղադրել ն
րան ստի մեջ մինչ

նա հայտարարեց դրա մասին :»

Ես պատասխանեցի .«

Ոչ»: Նա հարցրեց , «

Նրան բնորոշ չէ՞ ուխտադրությունը
ունը :» Ես պատասխանեցի . «

Ոչ

, բայց նրա հետ մենք ունենք
համաձայնություն և մենք չգի
տենք ինչ է նա անելու

,» և ոչինչ չկարողացա ավելաց
նել ասածին : Նա հարցրեց .

« Մարտնչե՞լ եք արդյոք նրա
հետ : » Ես պատասխանեցի . «

Այո » : Նա հարցրեց ,

« Ինչո՞վ է ավարտվել ձեր մար
տերը :» Ես պատասխանեցի , «

Պատերազմը մեր միջև անցել
է փոփոխվող հաջողություններով

, նա հաղթել է մեզ և մենք հա
ղթել ենք նրան

:» Նա հարցրեց .«

Ի՞նչ է նա հրամայում ձեզ անել

:» Ես պատասխանեցի .«

Նա ասում է .»

Խոնարհվեք միայն Ալլահին

, մի խոնարհվեք ուրիշ որևէ մ
եկին Նրան հավասար և մերժ

եք այն , ինչ ասել են ձեր նա
խնիները :

« և էլի նա հրամայում է մեզ
աղոթել

, ասել ճիշտը, լինել բարի և պ
ահպանել հարաբերությունները
բարեկամների հետ :»

Այդժամ նա հրամայեց գրագրին
ասել ինձ .«

ես հարցրեցի քեզ նրա ծագմա
ն մասին և դու պատասխանե
ցիր , որ նա պատկանում է հ
այտնի ցեղին, իսկ բոլոր նախո
րդ առաքյալները պատկանում
էին հայտնի ցեղերին իրենց
ազգերի : Եվ ես հարցրեցի քեզ
, չի ասել որևէ մեկը նրանից
առաջ նման մի բան
, դու պատասխանեցիր

, որ ոչ և ես մտածեցի
, որ եթե որևէ մեկը արդեն
ասած լիներ դրա մասին մինչ
նա , ապա ես կորոշեյի
, որ այս մարդը միայն կրկնում

է իրենից առաջ եկածի ասածն
երբ

: Հետո ես քեզ հարցրեցի , կա
ն նրա նախնիներից կառավար
իչներ : Դու պատասխանեցիր
, որ ոչ և ես մտածեցի , որ
եթե նա հանդիսանար կառավ
արիչների ժառանգորդ
, ապա ես կորոշեյի
, որ այս մարդը ձգտում է վեր
ադարձնել իրեն իր ընտանեկ
ան տիրույթները
: Էլի ես հարցրեցի քեզ

, չի պատահել ձեզ մեղադրել ն
րան ստի մեջ
, մինչ նա սկսեց ասել այն
, ինչ ասում է
, և դու պատասխանեցիր
, որ ոչ և ինձ պարզ դարձա
վ , որ եթե նա չի չարախոսել
մարդկանց
, ապա չի ստի Ալլահի հետ և
ապված : Էլի ես հարցրեցի քեզ
, հայտնի մարդիկ, թե հասարակ
մարդիկ են հետևում նրան և
դու ասացիր
, որ հասարակ մարդիկ
, բայց հենց իրենք են հանդիսա
նում առաքյալների հետևորդնե
ր : Էլի ես հարցրեցի քեզ
, ավելանում
, թե պակասում է նրանց քանա

կը , և դու ասացիր
 , որ ավելանում է
 , և հենց այդպիսին պիտի լին
ի հավատքի դրությունը
 , մինչ նա չի հասնում կատար
ելության : Էլի ես հարցրեցի քեզ
 , դրժում են նրա կրոնից որևէ
 մեկը ընդունածներից դժգոհոր
թյան պատճառով և դու պատ
ասխանեցիր , որ ոչ
 , ապա այդպես է լինում , երբ
ճշմարիտ հավատը մտնում է ս
իրտը : Էլի ես հարցրեցի քեզ
 , բնորոշ չէ նրան ուխտադրժուր
յունը և դու պատաս;անեցիր,
 որ ոչ
 , ապա առաքյալները չեն դրժու
մ ոչինչ
 : Էլի ես հարցրեցի քեզ այն մ

ասին , ինչ նա հրամայում է ձեզ անել և դու պատասխանեց իր

, որ նա հրամայում է ձեզ խոնարհվել Ալլահին և չխոնարհվել ուրիշ ոչ մեկի նրան հավասար

, և արգելում է ձեզ խոնարհվել կուռքերին և հրամայում է ձեզ աղոթել , ասել ճշմարտությունը և լինել բարի և եթե դու և ճիշտ ես ասում

, ապա դա նշանակում է

, որ նա անպատճառ ունի այն , ինչ հիմա ինձ է պատկանում : Ես գիտեյի

, որ նա պիտի հայտնվի

, բայց չէի ենթադրում , որ նա կլինի ձեզանից մեկը :

Եթե ես վատահ լինեյի
, որ կկարողանամ հասնել նրա
ն
, ապա անպատճառ կփորձեյի
հանդիպել նրան
, իսկ եթե հանդիպեյի
, ապա անպատճառ կլվանայի
նրա ոտքերը : »

Հետո նա պահանջեց տալ իրե
ն Ալլահի Առաքյալի (Խ.Ա.Ո.Ն
) ուղերձը
, որով Դիհյան եկել էր Բուրսա
յի կառավարչի մոտ և նա տվե
ց այն Հերակլին
, ով ընթերցեց այնտեղ հետևյ
ալը .

Ամենագթասիրտ ,
Գթառատ Ալլահի անունով .

Մուհամեդից
, Ալլահի ստրուկից և առաքյալ
ից , Հերակլին
, **Ռունայի տիրակալին :**

Խաղաղությունն նրան
, **ով հետևում է ճիշտ ուղղուն :**

Հետո , իրոք
, **ես կոչում եմ քեզ Իսլամի**
: Ընդունիր Իսլամ և դու կփրկ
վես , իսկ Ալլահը կկրկնապատկ
ի քո պարգևը
, եթե դու մերժես
, **ապա քո վրա կլինի քո գյուղ**
ացիների մեղքը
: Եվ ես , կասեմ քեզ այն

, ինչ ասել է Ալլահը : « Ասա. «
Օ, Գրեթի մարդիկ
: Եկեք ճանաչենք խոսքը , որը
նույնն է մեզ և ձեզ համար
, որ չպետք է մենք խոնարհվեն
ք ոչ ոքի բացի Ալլահից
, և որ չպետք է դնենք Նրան
գործընկեր
, և որ ոչ ոք մեզանից չի համ
արի ուրիշին Աստված Ալլահին
հավասար :«
Իսկ եթե նրանք մերժեն
, ապա ասա. » Վկայեք
, որ մենք հաղորդողներ ենք :»
»[49]

Աբու Սուֆյենը ասաց, «
Երբ Հերակլը ավարտեց ընթերց
ել այս ուղերձը , ասելով այն ,

ինչ ասաց, նրա ժողովում բար ձրացավ աղմուկ և մեզ հանեց ին այնտեղից

, որից հետո ես ասեցի իմ ըն կերներին . «

Իբն Աբու Քարշան դարձել է այ նքան կարևոր մարդ

, որ նրանից վախենում է նույ նիսկ բանու –ալ-

ասֆար տիրակալը

:« Դրանից հետո ես համոզվա ծ էի

, որ նա կհաղթանակի և արդյ ունքում Ալլահը բերեց ինձ ա ու Իսլամ :«

(Այս հադիթի պատմողը ասաց.

)« Իբն ան-

Նատուրը Իլիյիյի կառավարիչն

էր , իսկ Հերակլը հանդիսանում էր Շեմհի քրիստոնյաների եպիսկոպոսը : (Իբն ան-Նատուրը) հաղորդում է , որ մի անգամ , գալով Իիյա , Հերակլը արթնացավ առավոտյան այնքան վատ տրամադրությամբ , որ որոշ նրա երեցներից ասացին, « Մեզ դուր չի գալիս քո տեսքը :»

Իբն ան- Նատուրը ասաց. « Հերակլը աստղաբան և պայծառատես էր և ասաց նրանց ի պատասխան իրենց հարցին (վատ տրամադրության մասին). «

Հետևելով աստղերին այս գիշե
 ր , ես տեսա
 , որ թլպատում կատարող տե
 րը հաղթանակեց
 , (և ես ուզում եմ իմանալ), ով
 քե՛ր եմ մարդկանցից անում թ
 լպատում:» Նրան պատասխանե
 ցին , « Ոչ ոք , բացի հրեաներից
 , բայց նրանք չպիտի անհանգս
 տացնեն քեզ
 : Ուղարկիր ուղերձ քո թագավո
 րության տարբեր քաղաքներ
 , որ այնտեղ սպանեն բոլոր հր
 եաներին
 :» Այդ ժամանակ Հերակլին բե
 րեցին մի մարդու
 , որին ուղարկել էր հասանիդն
 երի կառավարիչ
 , որպեսզի հաղորդի նրան Ալլա

հի առաքյալի (Խ.Ա.Ռ.Ն
) մասին լուր :

Հարցաքննելով սուրհանդակին
, Հերակլը հրամայեց (իր ծառան
երին). « Մոտեցեք և ստուգեք ,
թլպատված է նա , թե ոչ
:» Նրանք նայեցին
(սուրհանդակին
) և հաղորդեցին Հերակլին, որ

վերջինս թլպատված է և այդժա
մ Հերակլը սկսեց հարցնել նրա
ն արարների մասին :

(Սուրհանդակը) ասաց. « Նրանք
(նույնպես)

անում են թլպատում

:» (Լսելով նրան), Հերակլը աս
աց , «(Հիմա) պարզվեց

, որ կառավարոււմը կպատկանի
նրանց :»

Հետո Հերակլը գրեց նամակ Ռ-
ոււմյա , իր ընկերոջը

, ով ուներ նույն գիտելիքները

, ինչ նա ,

որից հետո մեկնեց Հիմա և չհե-
ռացավ քաղաքից այնքան ժամ
անակ

, մինչ չստացավ իր ընկերոջի
ց պատասխան ուղերձ

, որում նա գրում էր , որ կիս-
ում է Հերակլի կարծիքը մարգա-
րեյի հայտնութեան մասին և
այն որ

, նա իրոք հանդիսանում է մար-
գարե

: Դրանից հետո Հերակլին կանչ-
եց Ռոււմայի հայտնի մարդկան

ց իր պալատ Հիմսում
, և երբ նրանք հավաքվեցին
, հրամայեց կողպել դարպասներ
ը :

Հետո նա դուրս եկավ նրանց մ
ոտ և ասաց. « Օ,
բյուզանդացիներ
, Եթե դուք ցանկանում եք հաջ
ողակ լինել և ճշմարիտ ուղղու
կանգնել և ցանկանում եք ,
որ ձեր թագավորությունը կան
գուն մնա
, երդվեք այս մարգարեյին :»

(Լսելով այս խոսքերը), նրանք
, վայրի ավանակների նման
, շտապեցին դարպասների մոտ
, բայց տեսան
, որ դարպասները փակ են

: Հասկանալով
 , որ իրենց ատելի են
 (նրա խոսքերը
 ), և կորցնելով հույս այն բանի
 , որ նրանք կհավատան ,
 (Հերակլը) հրամայեց .«
 Բերեք նրանց ինձ մոտ »
 (և երբ
 նրանք վերադարձան), նա աս
 աց . « Ճշմարիտ , ես
 ասեցի դա միայն նրա համար
 , որ փորձեմ ձեր հաստատակա
 մուրթյունը ձեր կրոնում
 , իսկ հիմա ես համոզվեցի (դր
 անում)
 :» Եվ այդ ժամանակ նրանք ի
 ռնարհվեցին (Հերակլի)
 դեմ մինչև գետին
 , բանի որ գոհ մնացին նրանի

9
, և սա վերջինն էր , ինչ կապ
ու՛մ էր Հերակլին (Իսլամական
կրոնի հետ
) :»»»[50]

Ողջ փառք Ալլահին՝
աշխարհների Աստծուն :

Եվ թող Ալլահը մեծարի Նրա
մարգարեի մասին հիշատակելն ու
պահպանի նրան բոլոր
նվաստություններից :

الحمد لله رب العالمين

وصلّي اللّهم على أشرف المرسلين وعلى آله
وصحبه

أجمعين

Փառք Ալլահին՝ աշխարհների
Աստծուն:

Ես խնդրում եմ Նրանից

Շնորհակալություն հայտնել և
պահպանել

Ամեն չարիքից մեր մարգարե
Մուհամմեդին,

Նրա ընտանիքին, հետևորդներին
և բոլոր նրանց,

Ովքեր ճշմարտության
ճանապարհին հետևեցին

Նրան:

www.thekeytoislam.com

www.islamland.com

www.islamhouse.com

www.sultan.org

www.islamic-invitation.com

---

[1] Ահմեդ, 5/411, Հադիթ 23536

[2] Ահմեդ, 2/361, Հադիթ 8721

[3] «Քաղաքականության Գիրքը»
Արիստոտել

[4] Ղուրան 3:75

[5] Ղուրան 5:18

[6] Բուխարի

[7] Մուսլիմ, Հադիթ 2889

[\[8\]](#) Ղուրբան 4:1

[\[9\]](#) Ղուրբան 3:59

[\[10\]](#) Ղուրբան 30:20

[\[11\]](#) Ահմեդ 2/361, Հադիթ 8721

[\[12\]](#) Ղուրբան 10:19

[\[13\]](#) Ղուրբան 16:36

[\[14\]](#) Մուստադրակ ալե ա-
Սահիհեյն, 4/364

[\[15\]](#) Սահիհ Իբն Հարբեյն, 14/29,
Հադիթ 6160

[\[16\]](#) Ղուրբան 49:13

[\[17\]](#) Ղուրբան 17:70

[\[18\]](#) Ղուրբան 6:165

[\[19\]](#) Ղուրան 43:32

[\[20\]](#) Ղուրան 4:58

[\[21\]](#) Մուսլիմ

[\[22\]](#) Ղուրան 99:7-8

[\[23\]](#) Ղուրան 6:108

[\[24\]](#) Բոխարի 1/37

[\[25\]](#) Սահիհ Իբն Հաբբեն 11/469

[\[26\]](#) Ղուրան 2:168

[\[27\]](#) Ղուրան 2:21

[\[28\]](#) Աբու Դաուդ 4/332

[\[29\]](#) Ղուրան 111:1-3

[\[30\]](#) Ղուրան 3:199

[\[31\]](#) Բուլխարի 1/466

[\[32\]](#) Բուլխարի

[\[33\]](#) Սիեր Ալան Ալնուրալատ
2/500

[\[34\]](#) Բոէխարի և Մուսլիմ

[\[35\]](#) Բուլխարի

[\[36\]](#) Բոէխարի

[\[37\]](#) Հադորդված. Նկատի են
ունեցել թիկնոցի նախկին

[\[38\]](#) Մուստադրակ Ալ Աս-
Սահիհին, 3/551

[\[39\]](#) Հադորդված. Շարիաթի
սահմաններում

[40] Մուսնադ Իսահակ Իբն
Ռահավե, 1/427 Հադիթ 493

[41] Բուխարի և Մուսլիմ

[42] Վկայութունը իջավ
մարգարեյին Գաբրիել հրեշտակի
կողմից, **ով պատասխանատու է
դրա համար:** ինչպես ասել է
Մարգարեն Գաբրիելը ունի մի
քանի տեսք: Ահա դրանցից մի
քանիսը: « նրա մուտ գալիս էր
հրեշտակ տղամարդու տեսքով և
զրուցում էր մարգարեի հետ և
մարգարեն նրա: Բացահայտումը
հնչում էր ինչպես զանգ, **բայց նրա
համար դա ավելի դժվար էր:**

[43] Դուրան 6:52-54

[44] Ղուրան 18:28

[45] « Ռիջալ Հաուլա ԱլՌասուլ»
Գրքից հակիրճ:

[46] Սահիհ Իբն Հարբան 15/558

[47] Ղուրան 17:81

[48] Մուսլիմ

[49] Ղուրան 3:64

[50] Բուխարի 1/10